

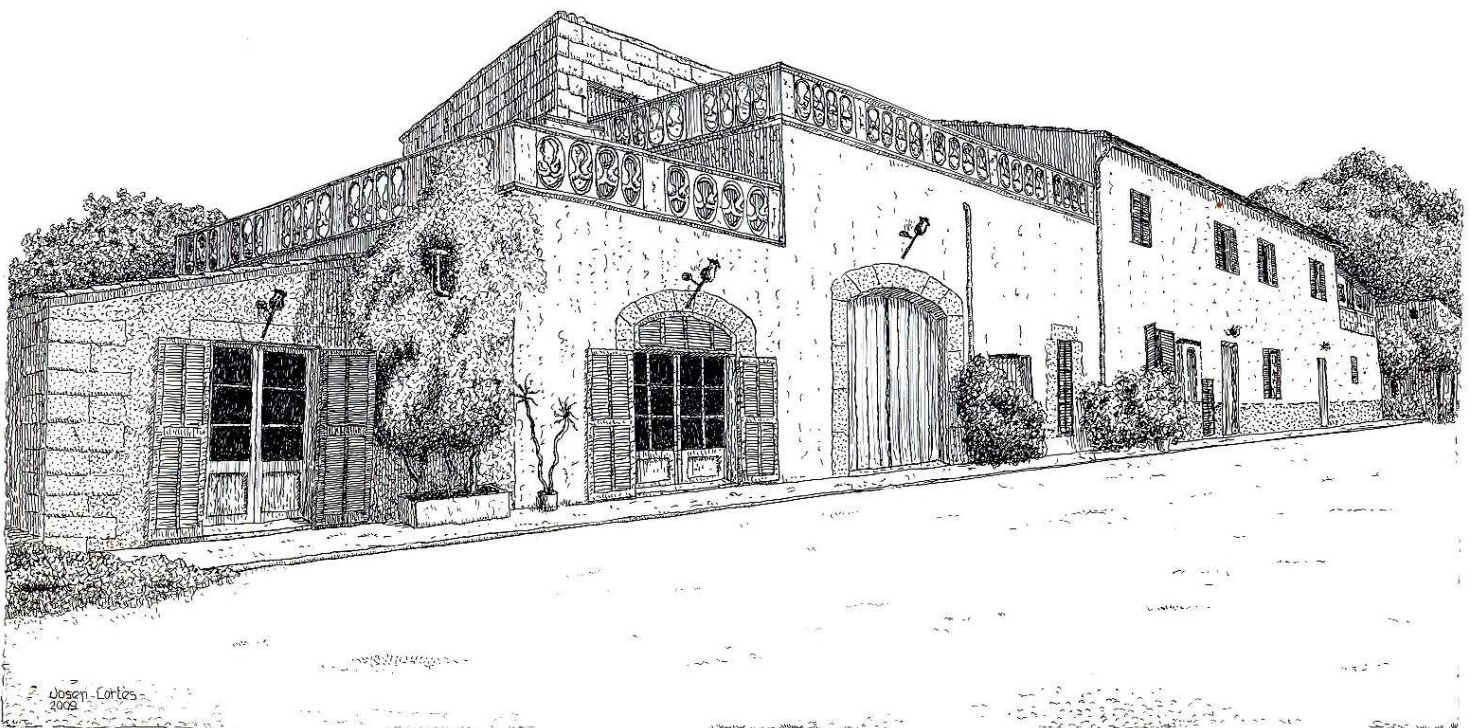
flor de card

Sant Llorenç des Cardassar * Febrer del 2009 * núm. 367

En aquest número:

- * Jeroni Llambias parla de la quaresma
- * Joan Llull conta el sopar dels quintos del 65
- * Tomàs Martínez presenta els homenatjes amb la Flor de Card
- * Pau Quina comenta la contaminació lingüística
- * Pere Santandreu entrevista Maria Bel Riera, una jove actriu llorencina
- * Ignasi Umbert escriu sobre Celestí V, l'únic papa que va renunciar al càrrec
- * Catalina Pasqual reclama un local per als joves de Sant Llorenç
- * Andreu Amer fa la crònica dels Trescadors, pujant al Teix
- * L'Obra Cultural Balear desaprova el conveni d'IB3 amb TV3
- * Josep Cortès analitza un document falangista local de 1956
- * Guillem Mesquida imagina una trobada entre Kant i Nietzsche davant un quadre
- * L'Associació de la Premsa Forana de Mallorca recupera els premis periodístics
- * Guillem Pont parla de les noves tecnologies
- * Les seccions habituals: Dèiem, Tertúlia, El temps, Infantil, Escola, Esports, Demografia...

Son Carrió Vell

Rua

Els dies 21 i 22 de febrer un bon grapat de carrioners i llorencins es disfressaren per animar les rues dels respectius pobles; els carrioners, a més, enterraren la sardina just el dia abans de començar la quaresma, com ve essent tradició des de fa ja una bona partida d'anys.

A Son Carrió, el darrer dia va comptar amb una nombrosa participació, tant de carrioners com de fora-poble, ja que molta gent sap que és una festa que sempre se celebra el mateix dia, i, ja que les rues se solen fer el cap de setmana abans, no hi ha gaire *competència* i la gent té el bon costum d'assistir-hi. A Sant Llorenç també fou molt animada, però encara ho podria haver estat més si es millorassin alguns aspectes.

D'entrada, talment com ho fan a Son Carrió, la Rua sempre hauria d'esser el mateix dia, per tal que la gent ja no es comprometés per anar a altres bandes, i no s'hauria de variar maldament s'haguessin convocat altres actes per la mateixa data. Segons comentaris d'alguns pares, potser hauria estat millor fer-la en dissabte, ja que el dilluns els al·lots tenien escola i no podien fer gaire tard, per la qual cosa hagueren de tallar la bauxa abans d'hora.

Desconeixem com fer-ho -i tampoc no és tasca nostra-, però potser l'Ajuntament hauria de cercar alguna manera per incentivar la participació dels joves, ja que a la Rua no n'hi havia gaire de disfressats i en canvi dies abans, a Sa Verga, n'estava ple de gom a gom. Què hi trobaven a un bar que no poguessin tenir al carrer?

El recorregut també va esser massa curt, ja que només va anar de les places de l'Ajuntament a la Nova i en deu minuts ja va estar enllestida la desfilada. Per ventura l'any que ve es podrien aprofitar els carrers que s'estan acondicionant aquests dies, i així la gent, que ha dedicat una part del seu lleure a confeccionar les fresses, podria disposar de més temps per lluir-les.

Va estar bé la torrada de pa-a-taleca. Va esser una bona manera d'acabar la festa, asseguts els disfressats i els simpatitzants davall els porxets de la plaça, compartint dolços i llepolies que havien confeccionat els qui tenen més tranc per dins la cuina. Fou una bona iniciativa, perquè no està bé que sempre sigui l'Ajuntament el qui pagui les torrades i darrerament semblava que no es podia organitzar res sense que acabàs peu davall taula i a compte de l'Ajuntament.

Finalment, cal donar l'enhorabona als representants del PSOE, ja que varen esser els únics regidors que es disfressaren per participar a la festa. La resta, tant del govern com de l'oposició, s'estimaren més veure-ho de fora o, simplement, optaren per no anar-hi.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Correu electrònic: flordecad@premsaforana.cat

Telèfon: 971 569119

Publicitat: Ignasi Umbert: 670 355462

Febrer del 2009 - Número 367

Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Associació cultural Flor de Card

Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)

Director: Josep Cortès i Servera

Consell de Redacció:
 Felip Forteza
 Antònia Galmés
 Guillem Quina
 Joan Santandreu
 Guillem Soler
 Ignasi Umbert

Col·laboren

Josep Cortès	Son Carrió Vell	Portada
	Espipellades	11
	Falangisme del 1956	16
	Activitats de l'OCB	23
Jeroni Llambias	Quaresma? Quina?	3
Joan Llull	Quintos del 65	4
Tomàs Martínez	Sopar de Flor de Card	6
	Flora il·lustrada	7
	Dèiem	15
Pau Quina	Contaminació lingüística	8
	Esports	9
Pere Santandreu	Maria Bel Riera, al Regina	10
Ignasi Umbert	El papa que va dimitir	12
Catalina Pasqual	Un local per als joves	14
Guillem Mesquida	Art	18
Ramon Rosselló	Història	19
Andreu Amer	Els Trescadors	20
Nicolau/Simonet	Demografia	21
OCB	TV3 a les Balears	22
Medi ambient	Canvi climàtic/Tui/Alaró	24
Margalida Fiol	Pàgina infantil	25
Escola	Pàgines escolars	26
Crom el Nòrdic	Auca de l'enfadós	28
Ca s'Escaleta	Recollida de trastos vells	28
Premsa Forana	Premis periodístics	29
Joan Roig	Tertúlia de cafè	30
Xesc Umbert	El temps de febrer	31
Guillem Pont	Lliçons de coses	32
Bel Nicolau	Distribució	

Nota

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Quaresma? Quina?

Jeroni Llambias Vidal

La Quaresma és una paraula i un temps de l'any conegut per tots els qui habiten dins el món culturalment cristià, però no interpretat sempre de la mateixa manera.

Hi ha qui entén la quaresma com un temps per afavorir que tots plegats tornem més religiosos, és a dir, més practicants de les tradicions habituals com el dejuni i l'abstinència i algun sacrifici més i, també, ens esforcem en aconseguir una massiva religiositat popular entorn de les desfilades processionals. Per molta gent aquest és el plat fort de la quaresma i la primera finalitat que volen aconseguir. Per descomptat que també es tenen una mica en compte les celebracions litúrgiques com l'eucaristia o el tridu pasqual, però molt menys que les practiques citades anteriorment.

La meva opinió és que la quaresma no pretén fer-nos més religiosos, més legalment practicants de la religió, sinó que la seva finalitat és ajudar-nos a ser millors persones i més bons ciutadans i més poble que practica la justícia i el bé. Ajudar-nos a adquirir una nova mentalitat i unes actituds positives en la vida, que ens facin més a semblança d'aquell qui desposseït voluntàriament de tot poder i de tota ambició egoïsta i humana, ha estat tot pels altres fins a morir "com un maleït de Déu" damunt la creu. La Quaresma és un temps per avançar plegats en la construcció d'un món millor, que els cristians anomenen "Regne de Déu", i altres, un món més just, digne i igualitari.

Les pràctiques quaresmals de sempre i la litúrgia són només un medi, una eina, una mediació per recordar-nos metes més altes i ajudar-nos a adquirir noves mentalitats, sentiments i capacitats i realitzar alguns signes personals i comunitaris de les pròpies conviccions i de la voluntat d'acció renovada per millorar nosaltres mateixos i

refer el món en tot allò que té d'injust i corromput.

Això que ara jo pretenc dir, ho explica molt millor el profeta Isaïes, que posa en boca de Déu el següent: "...Em reclamen que faci justícia, voldrien que els fes costat, i em diuen: "per què no ens mires quan dejunam?"... Doncs jo us responc: "els dies de dejuni, mirau pel vostre interès i us mostrau encara més exigents amb els qui treballen per vosaltres. Passau el dejuni entre plets i baralles, repartint amb malícia cops de puny! Dejunant d'aquesta manera el vostre clam no pot arribar al cel. Us pensau que jo tenc per un dejuni que un home faci súplices tot el dia, abaixi el cap com un jonc, es vesteixi de sac negre i s'ajegui a la cendra? D'això en deis un dejuni...? El dejuni que jo aprecii és aquest: allibera els qui han estat empresonats injustament, deslliga les corretges del jou, deixa lliures els oprimits i trosseja els jous de tota casta. Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, vesteix el qui va despullat. No els defugis,

que són germans teus!".

El profeta Isaïes parla més clar que l'aigua. El que més importa com a conclusió del temps de quaresma no és una acumulació de compliments quaresmals i unes populoses desfilades de Setmana Santa. El que més importa és haver baratat el nostre cor de pedra en un cor de carn, el nostre cor endurit en un cor sensible, el nostre cor feixuc en uns peus lleugers i àgils en córrer on sigui per fer del bé, les nostres mans quietes amb unes mans amb destresa per desfer lligams i alliberar els jous.

Recórrer amb autenticitat les setmanes de quaresma vol dir tornar més justs i misericordiosos, ja que aquest és l'autèntic sentit del "dejuni i l'almoïna": sintonitzar amb els altres i saber estar amb ells positivament. Tornar més humils, senzills i transparents amb els altres: sense crítiques al darrera, lluny de tota mentida i falsedat, ja que així és més vera el nostre "dejuni". Ser més sincers davant la nostra consciència i reconèixer que a tots ens queda un llarg camí a recórrer per ser persones del tot amb molt més gruix de vida.

Personalment penso que serà més vera que vivim la quaresma i, els cristians, serem més creïbles el dia que no es repeteixen imatges com les que vérem a Itàlia a rel del desenllaç final de la passió de na Eluana Englaro. Com poden persones o grups que es confessen cristians, en nom de la fe, cridar assassins a uns pares que han decidit deixar morir en pau la seva filla, que duu 17 anys de passió a l'antesala de la mort? Jo no sé si els pares de na Eluana creien o no en la "vida eterna", però els qui semblava no creure-hi gaire foren els manifestants. Jo no sé en quin Déu creien els manifestants, però segurament no en el que Jesús revela quan allibera la dona que està a punt de ser apedregada o ell mateix no defuig, per amor, a una segura mort en creu.

El millor que ens pot passar en quaresma i a tot temps és adquirir "un cor de carn", sensible, fràgil i compassiu, allunyat de tota fredor i incapaç d'ambició de força, de violència i de poder.

Quintos del 65

Joan Llull Vives

El divendres 27 de febrer es va fer el tradicional sopar de quintos del 65. Aquell mateix dia també hi havia el sopar anual d'aquesta revista, de manera que no em va quedar més remei que triar entre l'un i l'altre i vaig optar pel dels quintos (bé, de fet ja m'havia compromès a assistir-hi). Si fos un polític o una persona important, que no és el cas, diria que em va ser impossible anar al de la revista "per raons d'agenda" o perquè "tenia l'agenda atapeïda".

Una bona partida dels nascuts l'any 65, jo inclòs, ens trobàrem al restaurant Sa Plaça de Sant Llorenç per sopar i parlar de les nostres coses. Sempre solem acabar parlant de la nostra època d'estudiants.

Com tothom sap, fins fa poc els quintos eren aquells joves que s'entregaven al servei militar. En temps primer la quinta coincidia amb l'any que es complien els vint-i-un anys. Si la cosa no hagués canviat, nosaltres seríem la del 86. L'obligació de "servir a la pàtria" unia tots els al·lots mascles nascuts el mateix any i en descartava les al·lotes. Ara, per sort, les coses no van així i aquesta discriminació que patíem els mascles -perquè els homes a vegades també som discriminats, encara que no ho paresqui-, ha passat a la història: homes i dones, dones i homes, tots pertanyem a una quinta, la de l'any de naixement, i l'objectiu no és precisament defensar la pàtria fins a la mort.

La dècada dels 60, especialment la segona meitat, va ser una època d'una certa prosperitat i optimisme econòmics. La postguerra ja queia enfora i començava a irrompre amb força el turisme, la qual cosa va repercutir en una elevada taxa de natalitat que va fer que, per exemple, durant els anys 1967 i 1969 hi hagués un gran nombre de naixements a Sant Llorenç. L'any 67 hi varen néixer tants de nins i nines que em sembla que l'escola els va haver de distribuir en dos grups.

Tot i que a la quinta del 65 érem prop de quaranta, a l'escola només érem un grup -o una "línia", com diuen ara-. Val a dir que els mestres i les mestres d'aquell temps no tenien gaire problemes per controlar tants d'alumnes. La tasca docent era potser més fàcil des del punt de vista de la disciplina, i prop de quaranta nins i nines dins una aula no creaven els problemes d'ara, encara que només siguin vint. El mestre d'escola tenia autoritat, i tots, tant els alumnes com els pares, la respectaven.

Els nascuts l'any 65 començarem l'ensenyament primari (abans dita EGB) el curs 71-72 i l'acabarem el 78-79. Una encaixada de mans entre mon pare i *don* Jaume Mayol, el meu primer mestre a la nova etapa i encara ara director de l'escola, és un dels meus primers records d'aquells inicis. Tenc també present el càstig d'haver de copiar cent vegades "No saltaré por la ventana" després d'haver botat per la finestra de la cuina.

Durant els vuit cursos vàrem tenir nou mestres diferents (els cinc primers anys només un per any i els tres darrers, tres cada any): a primer, sisè, setè i vuitè, *don* Jaume; a segon *donya* Marcela, una mestra ja madura que em sembla que venia de Son Berga; a tercer, una al·lota peninsular de nom Antonia (Toti) que només hi va ser un any o dos; a quart, *don* Joan Domenge; a cinquè, *donya* Bàrbara, la qual en aquella època era la directora; a sisè i setè *don* Llorenç i la seva dona Isabel María Muñoz; i a vuitè,

una artanenca que es deia Magdalena -de llinatge no me'n record- i un montuier de nom Antoni Amengual. A més dels esmentats, el rector *don* Joan Rosselló ens va fer Religió i en Guillem Pont, Català. L'ensenyament de la nostra llengua, que no "en" la nostra llengua, s'inicià l'any 78 i a nosaltres ens agafà només el darrer any. Qui no es consola és perquè no vol: altres no hi varen ser a temps!

Com podeu veure, una de les fotografies adjuntes pertany a aquella època, en concret al segon curs: la mestra és *donya* Marcela. D'esquerra a dreta i de dalt a baix, els alumnes són els següents: Bartomeu Pasqual *Tolo*, Miquel Gelabert *Barraca*, Pere Pasqual *Colau*, Jeroni Serra de *Ca na Gabriela*, Llorenç Galmés *Coniller*, Francisca Galmés *Xigarrassa*, Catalina Roig *Fava*, Antoni Brunet *Busco*, Joan Ramis de *Cas Metge Petit*, Bartomeu Llull *Talaia*, Joan Domenge de *Can Blanc*, Pere Josep Vaquer *Corem*, Miquel Galmés de *Can Jeroni Gal-*

2009

més, Gaspar Pasqual *Bul-lo* (filera de dalt); Francisca Llinàs *de sa Realeta*, Maria Bauzà *de Can Llaborim*, Catalina Salas *de Can Vellet*, Bàrbara Llodrà *Monita*, Catalina Riera *de Can Menut*, Catalina Amer *des Forn*, Montserrat Soler *Pelut*, Catalina Mesquida *de Son Pont*, Joan Julià Nicolau (que no vivia a Sant Llorenç), Jaume Salas *Melis Bulla*, Catalina Domenge *de Son Segí*, Francisca Puigròs Pasqual *de Tènger*, Pere Femenias *de Son Roca* (filera d'enmig); Antònia Mascaró *Mascaró*, Francisca Puigròs Morey *de Can Caramany*, Aina Maria Riera *Simona*, Miquel Morey *Tafal*, Catalina Montero *Xereta*, Maria Isabel Soler *Vellaca*, Bartomeu Llinàs *de sa Ferrissa*, Sebastià Adrover (el qual no vivia a Sant Llorenç), Joan Llull *Apotecari* (jo mateix), Mateu Girart *Parrino*, Jaume Salas *Sureda Rave*, Aina Umbert *de Son Mitjanada* i Agustí Domenge *Gostí* (filera de baix). La roba que duim (lleugera però màniga llarga) em fa pensar que la fotografia és de la primera meitat del 73, quan el temps es començava a estirar. Era habitual que els nins duguéssim calçons curts a l'hivern. Aquell any la

majoria de nosaltres va fer la primera comunió, si bé uns quants l'havien feta l'any anterior. A més, aquell va ser també l'any d'una excursió a Bonany: tren fins a Petra i a peu fins a dalt.

Un parell de coses més a comentar: na Maria Salas *Vellaca* també és de la nostra promoció i s'ha apuntat a qualque sopar. En cursos posteriors s'hi varen afegir en Ramon Mas *Pisca*, que venia de Palma, i en Miquel Molina, provinent d'Artà i que es va establir a sa Cova. En Joan Julià i en Sebastià Adrover -aquest darrer us deu sonar perquè durant molts d'anys ha menat una ambulància-, només hi estigueren aquell any. Na Francisca Galmés era del 64 i sembla que aquell any repetia curs. Uns quants dels retratats acabarien estudiant a fora poble: na Catalina Amer, en Joan Ramis,

n'Agustí Domenge, en Miquel Galmés, en Llorenç Galmés, en Jeroni Serra i en Pere Josep Vaquer, si la memòria no em falla.

L'altra fotografia dels quintos, com podeu suposar, ha estat feta enguany. Estaria bé que als sopars ens poguéssim retrobar tots, però reunir tanta gent és realment complicat i qui més qui menys té feines aquell dia. Massa fan els qui se'n cuiden d'organitzar-ho. Per altra part, des de fa un parell d'anys el sopar compta amb un llorençí d'adopció (però llorençí "de facto"): en Miquel Alonso, natural de Lleó i casat amb na Catalina Femenias Ordines.

D'aquell 79 han passat molts d'anys i els cabells o ens han caigut o ens han tornat blancs (bé, això és un dir, perquè m'admira veure la quantitat d'homes d'aquella promoció que conserven encara gairebé tots els cabells!). La vida fa moltes voltes i no a tots ens ha respectat la sort: el febrer de 2007 ens va dur la trista notícia de la mort de n'Agustí Domenge; per respecte cap a ell anul·làrem el sopar que havíem de fer poc després. També ja han fet el traspàs *don* Llorenç, *donya* Bàrbara i *donya* Marcela. En acabar l'EGB molts perdérem aquell contacte diari que ens unia a l'aula. Una dotzena passàrem a l'institut Mossèn Alcover, on seguïrem els estudis amb més o menys èxit; uns altres, més pocs, optaren per l'Escola Industrial, i la resta passaren al món laboral. Vàrem estar una partida d'anys sense reunir-nos fins que qualcú va tenir la idea de fer un sopar anual. Ja fa bastants d'anys que el feim i, tot s'ha de dir, un sopar d'aquests és una experiència ben enriquidora.

Sopar d'aniversari de Flor de Card

Tomàs Martínez

Dia 27 de febrer es va celebrar, en el restaurant Sa Guàtlera, el tradicional sopar d'aniversari de Flor de Card, al qual hi assistiren una cinquantena grossa de persones, entre col·laboradors i simpatitzants.

A les postres es va fer entrega d'una placa amb la *flor de card* d'argent al cor parroquial, representat per Antònia Femenias, per la seva dilatada tasca musical en els funerals i a les principals festes religioses del poble. El text que reproduïm a continuació va esser redactat per Tomàs Martínez, però el va llegir Josep Cortès perquè una inoportuna grip va impedir l'autor assistir a la festa.

"Els qui no canten no poden ni tan sols imaginar el que és la felicitat de cantar".
(Gabriel García Márquez, escriptor).

Quan arriba el mes de febrer, la revista Flor de Card té per costum reunir els col·laboradors al voltant d'una taula i fer públic el reconeixement de mèrits que cada any atorga a persones o entitats que s'han destacat per la seva implicació amb el poble.

Enguany el reconeixement de mèrits és per al Cor parroquial de Sant Llorenç des Cardassar, una entitat que va néixer, en la seva concepció actual, el mes de gener de l'any 1975, fa d'això 34 anys, amb la intenció que les veus dels homes i dones que en formen part, acompanyassin els moments més importants, festius o de dol, de la vida del poble.

Aina Jaume, Andreu Galmés, Bel Quetglas, Catalina Galmés, Catalina Pascual, Catalina Tous, Francisca Galmés, Francisca

Sureda, Jerònia Sureda, Joan Bauzà, Joan Salas, Joan Santandreu, Margalida Roig, Miquel Galmés, Pep Jaume i Úrsula Santandreu, dirigits per Mateu Domenge i amb l'acompanyament de l'organista Antònia Ordinas, varen fer possible aquest projecte nascut de l'interès de la monja Agostina i un grup d'al·lotes que havien cantat a la capella de ca ses monges.

Els anys no passen debades i del planter inicial ens han deixat, per passar a millor vida, en Mateu Domenge i en Pep Jaume, al cel siguin.

El verb cantar ve del llatí *cantare* que, a la vegada, prové d'un altre verb llatí, *canere*. Cantar, diu el diccionari, és proferir sons amb inflexions musicals o modulacions melodioses de la veu o reproduir amb la veu una melodia determinada proferint sons adients o tot confegint les paraules corresponents a la lletra d'aquesta melodia.

Es pot *Cantar tot sol o en cor, a plena veu, amb sentiment o d'orella*. Es pot cantar molt bé, en aquest cas diem que *canta com una calàndria (o com un àngel, o com un rossinyol)*, es poden *cantar les veritats a algú*, si li retreim les malifetes o podem *cantar les absoltes*, si donam per acabada o per morta una cosa, podem *cantar la palíndria*, si ens retractam d'allò que havíem dit, podem *cantar de pla*, si confessam una cosa de ple, podem preveure que una cosa *està cantada* si és fàcilment previsible, ens pot *cantar l'alè o l'aixella* i si tot va bé podem *cantar victòria*. *Cantant, cantant, les penes se'n van i Qui canta els seus mals espanta*.

Cantar és l'única manera d'obrir la boca sense possibilitat d'ofendre ningú, cantar és una manera de deixar l'estrés de banda, una manera d'oblidar conflictes i mals, una manera de recercar l'harmonia i la tranquil·litat, d'intentar fer les paus amb un mateix i amb el proïme, una manera d'alenyar a fons, de respirar amb el pulmó (no vos penseu que sempre ho feim), d'eixamplar-los, una manera d'oxigenar les cèl·lules, de sentir l'aire dins el cap, dins el nas, passant per la gargamella, d'escoltar (una acció tan mala de fer), de riure, de plorar, de fer gimnàstica física i mental, de llegir lletra i música, d'interpretar, de fer fora el mal humor, de fer amigues i amics, de conèixer països i cultures sense moure'n de casa, de fruit de l'enginy dels grans compositors, d'entendre i interpretar els gestos i les mans del director, de millorar, d'apassionar-nos, de viure la música.

Cantar, segons diuen estudis científics recents, va bé. Va bé per al cos i per a l'esperit i per a la salut en general; cantar culturitzant, anima, socialitza, endiumenja, tonifica i ens fa millors, els sons afinats fan que el cervell s'estimuli i creï endorfines, que com sabeu provoquen alegria i eliminen el dolor.

Cantar a cor és despertar els sentits i acaronar-los dolçament, cantar a cor és arreplegar i transmetre energia, alenyar a fons, jugar, riure, parlar i callar, cantar a cor és fer néixer la paraula i la melodia, conviure i viure, saber escoltar, saber participar, saber compartir.

Permeteu que vos llegeixi una prosa poètica que recull tots aquest sentiments:

"La veu tremola... I comença l'espectacle. Tots els sentits hi són al 100%, el cos està atent i concentrat en una única acció: la de fer present l'ànima a través de les cordes vocals.

Un, dos... i comença la cançó.

Pell de gallina, estat de trànsit... milers d'emocions, en una emulsió confusa de sentiments que ja no sabem a qui pertanyen, si a l'autor o a la veu...

I finalment, l'esclat de la tornada: sorgeix de les entranyes un crit desesperat per existir, per ser real, que finalment s'atenua, mig ofegat per falta d'alè, a la fi tranquil.

Ha estat, i ha arribat més enllà de la pròpia màscara, ben endins -ha estat-.

Sent la plenitud que envaeix aquell ventre buit d'alè, que umpl un cor fins aleshores desbocat, i la serenor renova un cop més l'ànima.

Silenci, angoixa...

Vull tornar a existir.

Si no som veu, no som."

La humanitat, des del principi dels temps, ha conreat la música i el cant en els moments més significatius de la vida: per celebrar la pau, per anar a la guerra, pel naixement d'un infant, per la mort d'un ésser estimat, a les

noces, a les festes, per donar gràcies, per pregar, per invocar els Déus. S'ha cantat en l'alegria i en la tristor, en l'amor i en l'odi, per enaltir l'esperit i per apaivagar-lo. El cant sempre ha estat present en els moments més importants de la vida de l'home.

Gràcies, amigues i amics del cor parroquial de Sant Llorenç, gràcies per la vostra feina desinteressada, gràcies per acompanyar-nos en les alegries i en les tristeses, gràcies per cantar en la nostra llengua i fer-nos més propera la nostra cultura, gràcies per fer veritat aquella dita: *Poble que canta no pot morir.*

Tot seguit Joan Santandreu, en representació de la revista, va fer entrega de la placa a amb la Flor de Card a Antònia Femenies, que la va recollir en nom del cor parroquial.

La vetlada es va allargar fins ben passada la mitjanit, en el decurs de la qual no hi mancaren diverses interpretacions per part dels homenatjats.

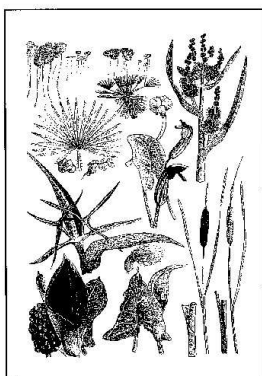
Flora il·lustrada

Flora il·lustrada de Mallorca
Elspeth Becket
Editorial Moll. Palma, 2007.

96 làmines a tot color de dibuixos a ploma colorejats a l'aquarel·la, que abasten les plantes més conegudes sortides de la mà d'Elspeth Becket, una metgessa que viatjà a Mallorca per primera vegada l'any 1976, per fer vacances, i conegué la meravella de la flora autòctona que Barceló, Bonafé, Bonner o Llorens havien estudiat abans. Més de dues-centes pàgines que ens permeten conèixer de primera ma les plantes que habiten la nostra illa classificades per famílies botàniques. Aquesta obra és una traducció al català de la segona edició de l'obra original *Illustrated Flora of Mallorca* que han realitzat Nina i Dora Moll Marquès i està destinada a convertir-se en una obra de col·lecció i de consulta.

Tomàs Martínez

ELSPETH BECKET
FLORA IL·LUSTRADA
DE MALLORCA

EDITORIAL MOLL

smw
self made woman

smw
self made woman

smw
self made woman

Joiaria Tgrasi

Personalitza la teva polsera d'argent

Top moda 08-09

Contaminació lingüística

Pau Quina

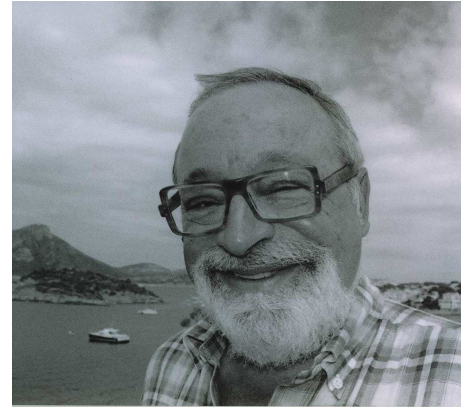
L'altre dia vaig sentir una cosa per la ràdio que em va cridar l'atenció. Estava tranquil·lament picant pedra al meu foravila amb la música de Ràdio 3 (la millor emissora amb diferència) sintonitzada a un moderat volum per no molestar de demés els ocells, quan vaig sentir que un locutor sense venir a to ni so (el programa era de rock) es començava a queixar del baix nivell de castellà a les terres catalanes. Concretament, estava indignat per una sèrie de cartes i correus electrònics que havia rebut procedents de Catalunya en els quals havia detectat més d'una catalanada. Espantat, va exclamar el seu temor que el castellà es perdés a segons quins territoris nacionalistes.

Com podeu suposar, la meua sorpresa va ser majúscula i l'atenció se'm desvià de les pedres a l'aparell radiofònic. Atònit, vaig deixar reposar el martell a una vorera (això només ho pots fer si treballes a ca teva) i em vaig apropar a l'altaveu per sentir més d'aquella bajanada. Per sort, el locutor va continuar amb la seva especialitat, la música, i es va deixar de qüestions sociolingüístiques, que és com ha de ser en un programa musical, i posà una cançó de Rosendo (com a mínim de criteri musical, sí que en té). De totes maneres, la seva reflexió em va quedar al cap i durant uns dies l'hi vaig donar voltes i, al final, fins i tot vaig arribar a perdonar la seva ignorància. Posem-nos en el seu lloc, o en el de qualsevol castellanoparlant. Ells estan avesats a estar en una situació superior dins de l'Estat espanyol. És a dir, qui tenen problemes són els parlants de les llengües minoritàries (el basc, el català i el gallec). Aquests són els que han de lluitar per tenir una situació igualitària: per trobar la seva llengua en els rètols públics, en els mitjans de comunicació, en la comunicació diària... I és clar, quan els castellanoparlants comencen a albirar que aquesta situació pot canviar (és a dir que la llengua minoritària almenys en

el seu territori sigui capaç d'igualar o superar el castellà, encara que malauradament aquest darrer cas només es doni en alguns casos molt concrets i determinats) ja es posen nerviosos. Potser per això recentment han sortit com bolets tants de moviments antinacionalistes, amb l'excusa de defensar l'ús del castellà, com ara el del senyor Carlos Delgado, a Calvià; el de Ciutadans, a Catalunya; o el de Rosa Díez i Fernando Savater, aquests arreu de l'Estat. Ai... quan un prova de la seva pròpia medicina quin mal que fa.

Resulta que durant anys ens han tengut reclosos en un racó i ara que a poc a poc aconseguim que la llengua pròpia de cada territori (i aquí, per oficial que sigui, no és el castellà) agafi la importància i l'ús que es mereix ja es posen a la defensiva. Ja es poden tranquil·litzar perquè els puc assegurar que la seva llengua de Cervantes no es troba en perill. Si no, basta donin una volteta per Palma (sortir al carrer sempre és la millor manera d'analitzar una cosa com aquesta). Ara bé, que no ens neguin el dret que la nostra llengua agafi l'embranchada que li pertoca.

Quant al cas exposat pel locutor, no nego que en els correus electrònics o les cartes que va rebre hi hagués alguna catalanada, però això és el més natural dins del bilingüisme. Una llengua contamina l'altra i viceversa. Concretament s'anomenen barbarismes i els parlants de la llengua catalana els coneixem de sobra (per exemple: puesto, bueno, joder, ostras, calderilla...). Així que benvinguts al món de les interferències, les quals ja era ben hora que rebéssiu ja que fins ara la transferència només era d'una banda (el castellà) a l'altra (el català). El fet

Fernando Savater no filosofa precisament en català

que ara el castellà també rebi alguna catalanada (tècnicament s'hauria de dir catalanisme) només indica una bona notícia: que el català en segons quines àrees comença a estar totalment normalitzat i és la primera llengua de la gent. Per això ara també es dona la contaminació a la inversa (ja era hora!), però tranquils senyors Delgado i companyia, el número de catalanismes en la llengua castellana encara és ridícul comparat amb el de castellanismes que té el català (nosaltres fins i tot hem arribat a l'extrem d'haver de crear diccionaris de barbarismes). A més, fins que frases com "Me fas goles amb aquest bocadillo" no sonin tan ridícules com "Me haces golos con este bocadillo" voldrà dir que encara no hem arribat a un punt anivellat. Respirau...

Frase del mes: "No entenc perquè el nacionalista basc ha d'anar a l'infern i l'espanyol ha de merèixer la glòria". (José María Setién, exobispe basc).

FONTANERIA

JOAN MIQUEL

C/ Verge Trobada, 46. - Mobil 636089861
07530 SANT LLORENÇ

EN PEDRO TROMPES, QUI SINÓ...

A la fi ha acabat l'esdeveniment més llarg de l'any, el torneig de tennis de Nadal, i ho ha fet de la manera més previsible possible en totes les categories. Així, en el grup A, en Pedro Santandreu "Trompes" ha obtingut per enèsima vegada (jo ja he perdut el compte) el trofeu que l'acredita com el millor jugador del poble, després de derrotar a la final el serverí Juanito de s'Oratge. I això que aquest rival l'ha fet suar més d'una vegada per Sa Coma, però aquest Pedro quan s'ha de posar l'uniforme de "matador" no falla. El resultat (6-3, 6-2) ho diu tot.

En el grup B, la previsió s'ha complert i el jove Leo García també s'ha fet amb la victòria, a pesar que en Toni Moragues realitzàs una més que digna final. Finalment, en el grup C en Corona també ha guanyat el trofeu sense gaire problemes, després d'imposar-se a Toni "Vicento" en el matx definitiu, amb la qual cosa ha demostrat que és un jugador que no es mereix estar en un grup tan baix com el C, sinó que com a mínim (i dic com a mínim) en el B. I això ha estat tot. Esperem que l'any que ve aquest capritxós torneig no ens ocupi quatre mesos de la revista (i no n'ha durat cinc perquè m'he decidit a escriure'l en el darrer moment) perquè sinó un servidor, com a protesta formal, desistirà de fer-ne cap mena de crònica.

*En Trompes es tornà proclamar campió***EL CARDASSAR CONTINUA AL POU**

El Cardassar manté el seu particular via crucis i no acaba de sortir de la part baixa de la taula (ara és el tercer per la coa). I així ja duim un bon grapat de jornades, per la qual cosa espavila o l'any que ve estarem a la categoria de conjunts com el Petra, el Porto Cristo o l'Escolar, els quals es mereixen tots els respectes, però s'ha de reconèixer que històricament sempre han estat un esglaó per sota de l'equip granota.

Si analitzam bé la situació, allò que ens està condemnant és la falta de regularitat. Si l'equip aconseguix encadenar tres resultats positius seguits (no com ara que en fa un de bo i dos de xerecs) sortirà del pou; si no, haurà de patir fins al final i això no convé perquè a les darreres jornades tot-hom mossega i pot passar qualsevol cosa. Concretament, aquests són els resultats que ha obtingut durant el darrer mes:

- Cardassar 4-1 Felanitx
- Poblera B 3-1 Cardassar
- Cardassar 0-1 Margalidà
- Esporles 2-2 Cardassar

Com veiem, és una mescla de bons partits (la golejada amb el Felanitx) amb derrotes doloroses (per exemple contra un rival directe com el Poblera B). El còmput total dóna quatre punts de dotze possibles, que si bé permeten a l'equip no quedar despenjat a la part baixa, també impedeixen que surti del pou. I la cosa es complica si pensam que a la Segona Divisió B els equips illencs no estan fent els deures i ja sabem que si aquests perden la categoria, a Preferent descendiran més de tres equips, per la qual cosa potser que ni quedant el quart per la coa ens salvem. Resem perquè això no ens afecti.

Per una altra banda, sembla que des de la directiva han posat tot de la seva part per acabar amb aquesta crisi i han reforçat l'equip amb els davanters Simó i Heredia. Ja era hora perquè es notava a faltar un poc de pólvora al davant (de fet, som el quint equip menys golejador). A en Simó ja el coneixem de l'any passat, ja que jugava aquí fins que va provar sort al Santanyí, mentre que n'Heredia és un exjugador del Barracar que enguany es trobava sense equip. Miam si poden aportar alguna cosa i entre tots treuen el carro. Per cert, xerrant de fitxatges, el dilema que trèiem a la llum el mes passat referent a la porteria s'ha decan-

tat pel darrer en arribar, en Pol, en detriment d'en Perelló, que després de triomfar al Serverí veu com una vegada més se li resisteix la titularitat en l'esquadra del seu poble.

Finalment, cal destacar una darrera notícia, que malauradament no és gaire bona. Ens referim a la recent destitució del llorençí Miquel "Saletes" com a tècnic de l'Artà, segons la directiva a causa dels mals resultats obtinguts. Cal recordar que l'Artà és el coer de la Tercera Divisió amb només 14 punts en 25 jornades. Esperem que en "Saletes" tenguim més sort la propera vegada.

ELA MALALTS, DE CURSA EN CURSA

Continua l'activitat frenètica dels nostres malalts arreu de l'illa. Si el mes passat participaren en l'entranyable Cursa de sa È, aquest mes de febrer s'inscriviren a la mitja marató des sa Pobra i al duatló de Son Negre, a Felanitx. En la primera prova, es tractava de córrer i per això en Munar, com sol ser habitual, va treure a relluir el seu bon trotar i aconseguí arribar el primer dels llorencins (i el 106è a la classificació general, la qual cosa demostra el bon nivell dels participants). També cal destacar l'actuació d'en Joan Riera "Moreno", que a pesar d'haver entrat en política, no ha deixat que la butaca el rovelli en excés i es manté en forma, com demostrà en aquesta cursa fent-se amb el segon lloc dels llorencins. Pel que fa al duatló de Felanitx, tocava un altre pic córrer, però també pedalejar, per la qual cosa homes com en Munar o n'Esteve Sancho quedaren més enrere del que és habitual (no són especialistes de la bici) i, en canvi, homes com en Jeroni Pep o en Jordi "Minero" escalaron posicions. Sobretot cal destacar el meritori tercer lloc en la classificació general d'en Jeroni Pep. Aquí us deix les pertinents classificacions i els temps de cada corredor:

Mitja Marató de sa Pobra

106. Miquel Munar	1:29:56
153. Joan Riera "Moreno"	1:32:37
158. Roberto García	1:33:05
168. Joan Sancho	1:33:40
185. Jordi "Minero"	1:34:54
199. Miquel Àngel Alonso	1:35:52
205. Manuel Izquierdo	1:36:21

(Continua a la pàg. 23)

Maria Bel Riera actua al Teatre Regina, de Barcelona

Després d'acabar els seus estudis, Maria Bel Riera actua durant un mes al Jove Teatre Regina de Barcelona amb l'espectacle *Tarzan*, el musical, que també es podrà veure a l'Auditori de Mániga de Cala Millor el dissabte, 11 d'abril.

Maria Bel, el teu interès pel teatre i per la música comença amb Esqueix Teatre (Sant Llorenç)?

De molt joveneta vaig fer un curs intensiu de teatre a Manacor, impartit per Pep López. Ara bé, possiblement sí que la curiositat va començar amb Esqueix Teatre. Amb aquest grup vaig saber què era estar damunt un escenari. Jo no havia fet mai teatre, i va ser una proposta de Miquel Rosselló.

A més a més, també has interpretat el Cant de la Sibila durant molts d'anys a l'Església de Sant Llorenç. Quants anys l'has cantada? Aquest fet, t'ha motivat per estudiar cant a nivell professional?

La inquietud musical sí que va començar amb aquesta experiència. De petita vaig cantar a l'Església de Sant Llorenç *L'Àngel* (devers dos anys) i *la Sibila* (tres anys de petita, i dos anys més, ja de gran quan estudiava a Barcelona). Per tant, ja de petita vaig descobrir que m'agradava cantar. Després de treballar uns anys a hotelaria, vaig tenir l'oportunitat de ser la cantant d'una *Big Band*, Sirius, i a partir d'aquí vaig estar interessada a formar-me d'una manera professional. Amb aquesta *Big Band* hi vaig estar dos anys.

També he participat en l'obra *Ai Quaquín, que has vengut de prim!* amb el grup Majòrica Teatre d'Artà, que dirigia Serafi Guiscafrè.

Amb Esqueix Teatre i amb la Big Band, en quines obres has participat i on has actuat?

Amb Esqueix Teatre hem actuat a Sant Llorenç i a Manacor. Les obres en què he participat són *El món per un forat*, de Joan Mas; *Quan ell és ell i ella*, de Nicasi Camps; i *Amnèsia amb regalèssia*, també de Nicasi Camps.

Amb Sirius hi vaig estar dos anys. Vàrem enregistrar una maqueta, amb algunes cançons, i els ajuntaments ens anaven cridant (Binissalem, Son Servera, Sant Llorenç, Cala Bona...). Després vàrem tenir un contracte

amb Trui Espectacles, que ens proporcionava concerts a llocs com Valldemossa, Es Pil·larí, Campos, Ses Salines (on vàrem actuar amb Sergio Dalma), etc...

Has rebut classes de llenguatge musical amb mestre Rafel Nadal. Què ha representat aquest mestratge?

Mestre Rafel Nadal m'ha descobert la música clàssica i m'ha inculcat la passió per la música clàssica, pels seus autors, per les obres...

Has estudiat durant tres anys a l'Escola Superior d'Art Dramàtic Eòlia de Barcelona, una escola vinculada a la Universitat Ramon Llull. Aquesta escola l'any passat va ser reconeguda per la Generalitat de Catalunya. Eòlia és un centre associat amb dues de les companyies històriques de Catalunya, Tricicle i Dagoll Dagom. En aquesta escola et preparen per ser actor, cantant, dramaturg, director escènic, ballarí o músic. Com valors aquests anys de formació? Què t'han aportat?

Valor aquests anys molt positivament. He tingut un contacte molt directe amb el món de la professió escènica i musical. De tota manera, he de reconèixer que han estat uns anys durs, perquè he hagut de compaginar feina i estudis; sempre anava endarrerida pel fet que havia de fer feina sis mesos cada any per poder pagar aquests estudis.

A Eòlia he estat en contacte amb pro-

professionals en actiu, és a dir, amb gent que treballa al món de l'espectacle i que després aporta la seva experiència a l'Escola. Vaig anar allà amb la idea de formar-me només com a cantant i ballarina; però al final, també m'he format en interpretació. I estic contenta d'aquesta formació integral.

Quines assignatures en destacades? Quines t'ha aportat més? Quins professors t'han agradat més?

En destacaria dramaturgia, que imparteix Pablo Ley. Hem estudiat tragèdia grega i comèdia llatina, i amb els tres anys hem arribat fins al teatre actual. Hem estudiat més a fons Shakespeare i Beckett. Cada setmana havíem de llegir una obra, i a classe fèiem la dramaturgia, compartíem idees... Aquesta experiència aporta moltes eines a una actriu, perquè et permet donar més matisos al personatge.

També m'ha agradat molt continuar amb llenguatge musical. L'assignatura d'Interpretació per a mi ha estat la més dura, però ara veig que sí que m'ha servit. Dansa contemporània també m'ha agradat molt.

A començaments d'any t'hem vist participar en un paper destacat al musical *El llac dels cignes*, creat i dirigit per Rafel Brunet. És un espectacle basat en el ballet original de Txaiovski. On heu actuat amb aquest espectacle?

Hem actuat al Teatre d'Artà (on es va estrenar), a l'Auditori d'Alcúdia, al Teatre Principal de Palma, al Teatre de Capdepera, i sembla que al mes d'abril anirem al Teatre de Muro.

Després d'*El llac dels cignes* sabem que estau preparant l'espectacle *Tarzan, el musical*. Amb *Tarzan* actuareu al Jove Teatre Regina de Barcelona del 5 de març al 7 d'abril. Fareu 18 funcions escolars i també funcions obertes per a les famílies. Què suposa per a tu el repte de fer temporada a Barcelona?

És un somni complit, perquè consider que per a una mallorquina és més fàcil fer teatre a Mallorca, però fer teatre a Barcelona ja és més difícil, hi ha molta més competència, hi ha la diferència d'accent... És tot un repte, un somni que es fa realitat.

Després de Barcelona, podrem veure *Tarzan* a l'Auditori sa Màniga. Et fa una mica de respecte actuar davant el públic

del teu municipi?

Em fa molta il·lusió. És clar que em fa respecte, perquè sempre el públic em fa respecte. A més, actuar a sa Màniga em fa una il·lusió especial, perquè jo he vist obrir aquest Auditori. Sé que tot el que s'hi programa és de molta qualitat, i, per tant, és un honor poder estar aquí.

Quins són els teus projectes per al futur immediat?

M'agradaria seguir formant-me. Començar de nou amb el cant clàssic, i dic començar de nou perquè a l'escola havia hagut de compaginar el cant clàssic amb una altra tècnica de cant, que es diu *voice craft*, que de qualche manera podien crear confusió. A Barcelona continuava amb el clàssic, però fora de l'Escola; volia aprofitar al màxim la meva estada a Barcelona.

En un futur m'agradaria ser cantant de *lied*. Per arribar-hi, som conscient que hi ha un gran esforç i sacrifici, perquè per col·locar la veu has de fer molts anys de classes de tècnica de cant. També és molt convenient seguir estudiant llenguatge musical, per poder llegir partitures perfectament.

Des d'aquestes pàgines volem agrair a na Maria Bel Riera el temps que ens ha dedicat per a aquesta entrevista i li volem desitjar molta sort i èxit en la seva vida personal i professional.

Pere Santandreu
Febrer de 2009

Espipellades

Josep Cortès

Darrerament ha sortit per tots es mitjans de comunicació -llevat d'un diari i una emissora de ràdio- una notícia vertaderament insospitada, que publicam amb reserves perquè encara hi cap sa possibilitat de què no sigui ver, i amb això de donar per bo un fet que no ha estat ratificat p'es tribunals un sempre ha d'anar alerta a no pillar-se es dits. Vet aquí sa notícia: Pareix esser que a un lloc indeterminat de s'estat espanyol s'ha localitzat un polític d'es Partit Popular que *presumptament* no està implicat en cap cas de corrupció, ni de tràfic d'influències; i remarcam lo de *presumptament* per lo que hem dit a s'encapçalament de sa notícia.

Seguirem informant a mesura que en coneguem més noves.

Na Manuela Meseguer m'ha enviat un correu electrònic anunciant-me que ha creat un blog per tal de publicar-hi ses seves opinions sobre temes d'àmbit local; també servirà per a què ets interessats hi puguin penjar es comentaris que considerin oportuns. És aquest: www.manuelameseguer.com.

Vet-aquí una notícia que no puc més que alabar perquè, com hem dit moltes vegades, es polítics haurien de fer pública sa seva postura davant es dia a dia municipal, i no només quan s'atraquen ses eleccions. Enhorabona p'es blog i també per utilitzar ses noves tecnologies.

Celestí V, el papa que va tenir el coratge de dimitir

Ignasi Umbert

Hi ha una dita mallorquina que diu que *mai moren batles*, i això també es podria dir dels papes, que mai dimiteixen. Certament, dins la història del papat només es coneix un sol cas d'un papa que formalment hagi dimitit. Es coneixen alguns casos més de papes que sota pressió han estat obligats a renunciar a la tiara papal, inclús n'hi hagut qualcun que després d'haver venut la seva seu apostòlica, com fou el cas de Benet IX, que va ocupar el càrrec en tres ocasions, la segona vegada i després de tornar-lo recuperar, el va vendre al seu padrí jove, que va prendre el nom de Gregori IV, tornant-lo recuperar un any després. O sia, que aquest immoral papa -com molts de la seva època- va ocupar la seu de Pere des del 1032 al 1044 en què va ésser expulsat de Roma pels ciutadans romans, tornà recuperar-lo el 1045 i al cap de poc temps el ven al seu padrí, Giovanni Graziano per 1500 lliures d'or i va ocupar la cadira de Pere un poc més d'un any, i una altra vegada la tornà ocupar Benet IX. Cal dir que Benet era nebot dels seus antecessors.

Però l'únic cas que històricament, fins avui, es coneix d'un papa que renunciés a la tiara papal és el de Pietro del Murrone o Morrone, un home amb fama de santedat, de més 80 anys, que vivia a un petita ermita de les muntanyes de Murrone. Pietro Angelari del Murrone va néixer a Isernia, un poble de la regió dels Abruzzos, al centre d'Itàlia, el 1221 i va morir al castell de Monte Fumone el 19 de maig de 1296.

Però abans de res cal fer una mica d'història. El dia 4 d'abril de 1292 morí el papa Nicolau IV; aleshores, el col·legi cardenalici estava compost per poc més d'una dotzena de cardenals, els quals estaven dominats per les dues famílies més importants de la Roma d'aquell temps: els Colonna i els Orsini, a més d'un parell més que anaven per lliure, com diríem avui. El qui pareixia dominar la cosa semblava que era el Cardenal

Matteo Rosso Orsini, un home que en els dos anteriors conclaus havia tingut una importància decisiva a l'hora de l'elecció del papa de torn. També cal tenir en compte les divergències que aleshores existien entre franciscans i dominics, dues ordres que no feia massa temps que havien sorgit dins l'Església Catòlica; o sigui, que la cosa estava bastant fotuda.

Després d'un primer intent, i degut a la mort d'un dels cardenals a causa de la pesta negra, la cosa es va endarrerir de tal manera que el conclave va quedar aturat; els pocs cardenals que quedaren feren mutis pel forro i sense que hi hagués cap papa que governés l'Església. Al cap d'un temps es tornaren a reunir, aquesta vegada a Perugia, però la cosa seguia igual; cada un dels dos grups anava cap a lo seu -ha estat un costum de l'Església des que va començar a ensumar poder- i sense que cap dels dos grups aconseguís la majoria necessària per a elegir un papa de la seva facció i... a la fi! un dels assistents al conclave en aquells moments tant difícils va ésser il·luminat per l'Esperit Sant i va cridar: ja el tenc!, ja el tenc!, i digué en veu forta el nom de Pietro del Murrone. I tots els cardenals que hi havia al conclave i a una sola veu acceptaren i elegiren per aclamació -encara alguns papes eren elegits d'aquesta manera, per aclamació- a l'ermità de l'ordre benedictina, Pietro del Murrone, qui va escollir el nom de Celestí V. Era el dia 5 de juny de 1294; quasi tres anys després de la mort de l'anterior papa, Nicolau IV.

Està clar que l'Esperit Sant hi va tenir poc a dir, sinó que va ésser la visita que va fer el rei de Nàpols, Carles II d'Anjou, al conclave el que va fer possible que la cosa es desemborsés, ja que va arribar a un acord amb Latino Malabranca, del partit dels Orsini. Així mateix, el rei va escriure una carta a tots els cardenals, als quals instava a ele-

gir una persona digna. Segons pareix, el tal Malabranca va contar que havia tingut una visió de Crist i que aquest li feia saber que si no elegien ben aviat un representant seu castigaria tot el món. La cosa més probable és que la visita de Carles d'Anjou al conclave fes el seu efecte. **

Però aquesta elecció va ésser un error total. Primer, perquè Pietro del Murrone ja era molt vell, passava dels 80 anys; i per altra banda, no tenia ni la més mínima idea de la política eclesial i una total inexperiència en el govern de l'Església. Ara, això sí, era un home sant, pertanyia a l'ordre benedictina però mai havia ocupat cap càrrec.

Just li acabaven de posar la tiara al cap quan li començaren les pressions de per tots els costats, no només dels cardenals, sinó també per part de les grans famílies polítiques romanes, les quals feren que de seguida el nou papa partís cap a Nàpols, on el rei li va posar la seva cancelleria a la seva disposició.

Celestí, durant el poc temps que va ésser papa, va nomenar dotze cardenals i cinc d'ells eren monjos. Algunes altres directrius donades per Celestí V foren anul·lades pel seu successor, Bonifaci VIII.

Vista la incòmoda situació personal en què es trobava el papa, al cap de molts pocs mesos va decidir presentar la seva renúncia. El papa seguí amb el seu estil de vida, la mateixa que havia duta a l'ermita. Ben prest es va adonar que era manejat per gent interessada des de dins la mateixa cúria, com sempre.

Després d'assessorar-se amb alguns cardenals, entre ells el que l'havia de succeir, Benito Caetani -possiblement el més interessat en la renúncia de Celestí-, i tenint en compte que les lleis canòniques admetien la dimissió d'un papa sempre i quan aquesta renúncia vingués del mateix papa, i a pesar de les pressions del rei de Nàpols, Carles d'Anjou, perquè no renunciés, Celestí va al·legar que no tenia prou coneixements per dirigir la barca de Pere, vist que es trobava ja vell i estava malalt i que els darrers anys de la seva vida volia fer la vida eremítica que havia fet durant molts d'anys. Així, el dia 13 de desembre de 1294 presentava voluntàriament la seva renúncia; havia passat poc més de mig any des de la seva elecció. Era el primer i, fins ara, l'únic Papa que ha

renunciat a la Seu Apostòlica Romana.

El Papa de seguida va partir cap a la seva estimada ermita de les muntanyes del Murrone. Mentrestant, el conclave es reunia amb urgència i ràpidament era elegit papa Bonifaci VIII, el qual, una vegada elegit i tenint por que la multitud de seguidors del dimittit papa volguessin tornar reposar Celestí a la cadira de Pere, amb un petit exèrcit va anar a cercar Celestí i el va fer dur encadenat a Roma, fent-lo tancar, primer al castell Sant Angelo (situat a una de les entrades del Vaticà), i després al castell Monte Fumone, amb l'excusa que pogués viure com un verdader ermità, on morí al cap d'un any i mig. Algunes cròniques i algunes males llegendes diuen que la mort de Celestí es va esdevenir degut a una martellada al cap ordenada pel propi Bonifaci però això no està provat. Va ésser declarat sant pel papa avinyonés Climent V el 1313.

Celestí V és l'únic papa que ha renunciat fins ara a la seva tiara i també és el darrer que ha portat aquest nom. Aquesta és en síntesi la història de l'únic papa que va saber reconèixer que no servia per a fer la feina que volien una dotzena d'afamagats de poder, incapaços de posar-se d'acord,

que li posaren la tiara papal damunt al cap pensant que el podrien dominar i seguir fent el que molts papes fins a les hores havien fet. Però ell, abans d'ésser una joguina en mans de cardenals corruptes, va preferir renunciar. Tenia clar que ell no servia per lluitar contra les armes d'aquells senyors poderosos, a més de tenir ja una edat que no era per a fer front a tots els mals de cap que la tiara papal comporta. Les seves armes eren la solitud, la renúncia als béns terrenals i la oració, i aquestes no servien per a fer front a la dinàmica de poder que el Vaticà comporta. L'estrany és que el fessin sant, suposo que va ésser que tingueren remordiments i que varen veure una altra possibilitat de fer calaix.

Fins ara no hi ha tornat haver altre papa que hagi renunciat, tot i que alguns d'ells possiblement ho pensaren més de dues vegades, com són els casos de Pau VI i Joan Pau II. El papa pot presentar la seva renúncia però no hi ha ningú sobre la terra que pugui acceptar-li ja que partdamunt ell ja no hi ha ningú, no debades és el representant de Crist a la terra, d'acord amb la doctrina Catòlica. I com tots saben, quan el papa presenta la seva renúncia i ho fa

ex-Cathedra no s'equivoca, però si això succeís ens podríem trobar amb dos papes vius, que és el que va passar amb Celestí V. I això seria fotut ja que ens trobaríem que Crist tindria dos representants en lloc d'un; i aquí ve el problema: a quin dels dos hauríem d'escoltar. Vet aquí el dilema. Hi ha hagut tota una quantitat de papes que han allargat el seu reinat sense saber on tenien el cap, per molt que ens diguessin que tenien el cap ben clar. És ben hora que Roma també jubili tots el cardenals, inclòs el papa, quan arribi l'hora en què ja no tenen cap feina pels passadissos kafkians del Vaticà. Quasi tots hem tingut persones majors a casa i sabem que quan s'arriba a certa edat hem de deixar que visquin el millor que puguin i llevar-los els mals de cap.

** La paraula *conclave* ve precisament amb motiu d'aquesta elecció. L'elecció s'allargava tant, més de dos anys, que els habitants de Roma, molestos, varen tancar als cardenals dins la seu on estaven reunits, dient-los que fins que no haguessin elegit un nou papa no els obririen les portes, deixant-los a pa i aigua. D'aquí la paraula: *conclave* = amb clau.

**Atenció als
brasers i estufes**

A l'hivern, amb la calefacció, segueu aquestes recomanacions:

- Apeguen les estufes de flama i brasers quan tothom sigui a dormir.
- Mirau les etiquetes i comproveu que es tracta d'aparells segurs i en bon estat.
- Llegiu amb atenció les instruccions de funcionament i advertències de seguretat.
- Feiu un manteniment adequat i periòdic dels aparells.
- Col·locau l'aparell a un lloc que no pugui crear perill d'incendi.
- No deixeu que els infants juguin amb espelmes, mlates o encenedora.
- Reviseu el tretge de les xemeneies i comproveu que no hi hagi cap obstrucció.
- Feiu revisar les instal·lacions de gas periòdicament per un tècnic especialitzat.
- Si sentiu olor de gas, molèsties als ulls, problemes respiratoris o marejos, apeguen immediatament les estufes de gas i ventileu l'espai.

Preveniu els accidents!

T2 OS Més informació: www.llesbalears.cat

Un local pel als joves de Sant Llorenç

Catalina Pasqual

Començaré pel principi, així com han succeït les coses.

Crec que devia ser l'any 95 o 96, no feia massa que havien celebrat unes noves eleccions, na Maria Antònia Munar era la presidenta del Consell i, com amiga meva que era, em va dir: "Catalina, quan necessitis qualque cosa, aprofita, ara que et puc ajudar". Nosaltres havíem tancat el taller de brodats i, com que sabia de la necessitat d'un local per al jovent de Sant Llorenç, se'm va ocórrer anar a parlar-ne amb ella. Vaig fer de veure en Mateu, que ja era el batle i precisament també tenia necessitat de parlar amb ella, així que vàrem dir d'anar-hi junts. Ell, però, tenia feines per Palma i em va comentar que en Miquel Comís, que era regidor, m'hi acompanyaria i així ho férem.

Quan ja ens acostàvem a Palma, en Miquel em demanà què anava a fer amb na Maria Antònia, i jo, amb el cor damunt la mà, l'hi vaig explicar. Ell, en sentir-ho, suposant que a un local de joves hi hauria un bar, em va pegar un crit i em va dir: "No t'atrevesquis a demanar això! Bona me la faries, ara que he col·locat els meus fills un a l'Olímpic i l'altre al bar de la sala Rigal!" Imaginau-vos el paper de curta que deguí fer davant el batle i la presidenta, sense poder-los explicar els motius de la visita. Només em record del que em va contestar na Maria Antònia: "Mira, Catalina, quan sàpigues més bé el que vols fer, torna i en parlarem". M'imagin que qualsevol, en el meu lloc, hauria explicat el que havia succeït pel camí, però es veu que Déu m'ha posada en el món per fer el bé i no per traïcionar la gent, així que vaig quedar tan escollonada que no en vaig parlar més.

Passaren els anys i jo ja tenia quatre nétes grans i dues d'elles, un dia, totes contentes, em digueren: "Padrina, ara complirem 16 anys i ja podem anar per les sales de festes!", però dugueren la mala sort que va

sortir una llei que establia que havien de tenir-ne 18 i l'alegria va ser buida. Jo tenc una finqueta per en Talaia amb una caseta d'eines i s'enginyaren per fer-la servir de saló per elles i els seus amics, però hi havia altres pandilletes que no dugueren tanta sort i varen haver de llogar cotxeries.

Ara fa uns dos anys que el bisbat ens envià una circular dient que necessitaven consells per atracar el jovent a l'Església i a mi se'm va ocórrer tornar moure lo de la casa per als joves. La idea va agradar tant a n'Àngel -que era el rector- que en parlà al bisbe per muntar-ho a l'Escola Nova i va tornar amb els papers ben estirats; només hi mancava una cosa: fer la bona a l'Ajuntament i al Consell per demanar-los un poc d'ajuda. Després de parlar-ne va arribar un moment en què el batle va dir que sí que volien ajudar, però no a través de l'Església, sinó que havien de ser els de l'Ajuntament els qui se n'havien de cuidar. N'Àngel va pensar que d'aquella manera l'Església perdria els drets damunt l'Escola Nova i no varen fer bo. Com que només ens quedava fer-ne la bona al Consell jo vaig parlar amb en Pasqual i ell em digué: "Mira, aquesta setmana vaig a Palma i els en parlaré".

Passa el temps sense tenir notícies i un dia va venir bé que em telefonà una persona del Consell, jo n'hi vaig parlar i em va contestar que no tenien constància d'aquell assumpte. Vaig intentar posar-me en contacte amb la Dolça Mulet i tampoc no hi va haver manera, fins que un dia, cremada com hi estic ara, li vaig enviar aquest missatge: "Jo em pensava que dins Unió Mallorquina hi tenia un poquet de pès, però per lo que veig no som més que un zero a l'esquerra". Això va ser un poc fort per na Dolça, perquè en el mateix moment em telefonà i em digué: "Catalineta, què passa?" Jo li vaig explicar lo que volia i, mirau quina mala sort he de tenir sempre!, em va dir que la idea era molt bona i que si ho hagués sabut feia mig any a hores d'ara ja estaria fet, però hi faltaven dos mesos per les eleccions i pareixeria que ho féien per donar protagonisme a en Pasqual i això ells no ho podien fer. Em va dir que en haver passat les eleccions en tornàriem parlar i jo li vaig contestar que pregaria a Déu per a què tornàssim guanyar.

Resulta que tots sabem que les eleccions les va guanyar el PSOE, i jo tota contenta,

perquè ara qui tendria bo seria na Maria. Jo oferesc el taller a na Maria i al batle i va ser un moment que tenien dificultats per desviar les aigües pluvials d'aquell barri cap al torrent, perquè el solar veïnat no els en va donar permís. Jo els vaig dir que passant una tuberria per la cotxeria del taller el problema els quedava solucionat i la idea els va parèixer molt bé; quedaren que parlarien de fer de veure no sé qui de Palma per arreglar-ho i supòs que feren els tràmits corresponents, però al cap de poc temps em digueren que no hi havia manera perquè no tenien doblers i tot va quedar com abans.

Fa devers quinze dies ens visità la presidenta del Consell, que venia per sebre les nostres inquietuds i les nostres necessitats i hi compareguérem totes les associacions del municipi. Totes tengueren dret a demanar el que ens feia falta i no us puc explicar lo contenta que vaig sortir de la reunió, però no va ser el mateix quan vaig esser defora. Vaig agafar na Maria i li vaig dir: "A veure si pegam una altra estreta per lo del taller", i vaig quedar morta de la forma amb què em contestà. Em va dir, d'una manera que no va parèixer ella: "I encara en demanau tant!?" Jo li vaig contestar: "Es possible que no hàgiu tengut l'amabilitat de venir a veure-ho?" I em contestà: "Ja ens ho imaginam: un saló gran a baix i un saló gran a dalt". Jo, perquè Déu m'ha donat forces per no enfadar-me, li vaig explicar bonament el que era el taller i el que s'hi podia fer; va semblar que l'havia mig convençuda i em va dir que anirien a veure'l, però a hores d'ara encara no n'he sabut res més.

La meua paciència ja ha arribat al límit, estic cansada de sentir dir que Sant Llorenç és el poble més desgraciat de la comarca, perquè l'únic que saben fer quan fan qualque cosa són xapusses, xapusses i més xapusses i jo els don tota la raó, perquè fins i tot el que han de fer a la sala Rigal tornarà esser una xapussa. Resulta que un dia ens enviaren a demanar a unes quantes persones per mostrar-nos el projecte del que hi havien de fer i en vaig sortir malalta quan vaig veure que s'hi gastarien molts de doblers per tornar quedar amb lo mateix. Quan diuen que "venim al món amb la planeta feta", jo pens que desgraciadament Sant Llorenç també deu tenir aquesta "planeta", aquest destí, i tenia ganes de dir-los

la meva, però vaig pensar: "què diran d'una insignificant persona com jo, davant tants de lletrats, com arquitectes, batle i regidors?" Però aixímateix em vaig atrevir a dir que trobava petit el local de la sala Rigal, i encara no sé d'on vaig treure forces per replicar. Jo sempre he sentit dir que *val més poc i bo que molt i dolent*, i ells hi volen fer tanta cosa que arribaran a les mateixes de no tenir res.

Jo m'imaginava que els qui es presenten a unes eleccions municipals ho fan amb la mateixa idea de vetlar pel bé del poble, però resulta que una vegada haver entrat i pogut tastar aquesta suculenta nòmina tots tor-

nen xotets de cordeta i si el batle diu que una cosa és blanca, per molt negra que sigui, per tots torna blanca, perquè si li fan contrari s'exposen a perdre aquesta tallada mensual tan bona. Jo em creia que na Maria era diferent, però ja diuen que *qui va amb un coix al cap d'un any ho són tots dos*, i això és el que està passant als polítics.

Jo, com que no he tengut ocasió de poder tastar aquesta tallada, puc anar amb la cara ben alta pel mig de la gent i sempre m'ha tocat menjar-me-la amb la suor del meu front. No vull dir que me senti més santa que els altres, perquè si tengués ocasió de tastar aquesta tallada tal vegada també sucum-

biria, però de moment encara puc dir amb veu ben alta: "Jo estimo el poble!" i sempre estic disposada a fer qualsevol cosa perquè la gent se senti feliç.

Per acabar, i amb l'experiència que tenc, permeteu-me que us doni un consell: en aquest món tothom vol ésser feliç, però no cerqueu la felicitat darrere els doblers perquè no l'hi trobareu; intentau donar felicitat a la gent que us envolta i jo us prometo que d'aquesta manera trobareu la verdadera felicitat.

Perdonau-me si dient les veritats he ofès qualcú, perquè no era la meua intenció.

Una gran amiga que us estima a tots.

Tomàs Martínez

Dèiem

Fa trenta anys
Febrer de 1979

Temps d'eleccions. Aprovada la Constitució amb les eleccions del 15 de juny del 1979, tocava el torn de les eleccions generals i municipals. Flor de Card dedicava el número 30 a aquestes eleccions. Ressenyes dels mítings a cura de Guillem Pont. A Sant Llorenç intervingueren na Francisca Bosch del PCIB, Íñigo Cavero de la UCD, Ignasi Umbert i Antoni Sureda del PSOE i Sebastià Serra del PSM.

A les eleccions generals va ser molt polèmica la presentació com a cap de llista de la UCD pel Congrés dels Diputats d'una persona que no tenia res a veure amb les Illes Balears: el ministre d'educació, Íñigo Cavero Lataillade. La revista se'n feia ressò:

-¿Dónde vas, señor Cavero, dónde vas, triste de ti?

-Voy en busca de los votos del centrista mallorquín.

-Què esperau, senyor Cavero, d'aquest poble reprimit?

-Que renieguen de los suyos y que me voten a mi.

-Què cercau devers ses Illes si no hi estau establert?

-Tengo aquí muchos amigos: Durán, Miranda, Albertí, ...

-Què fareu, senyor ministre, quan vos hagin elegit?

-Volveré en el primer vuelo a mis lares de Madrid.

-Què voleu, es bé des poble o interessos des partit?

-Un escaño en el Congreso porque Suárez me lo diz.

-Què oferiu als qui vos donin aquests vots tan decisius?

-Las promesas de un ministro que está a punto de salir.

-Què fareu quan vos demanin autonomia es d'aquí?

-Hincharé mis dos mofletes hasta hartarme de reír.

-Què fareu de ses escoles i sa llengua des país?

-Por favor hable en cristiano que no entiendo el mallorquín.

Les llistes a les eleccions municipals estaven encapçalades per Mateu Girart Pont (Grup Independent de Sant Llorenç), Mateu Puigròs Sureda (Grup Independent de Son Carrió), Ignasi Umbert Roig (Partit Socialista Obrer Espanyol) i Bartomeu Pont Estelrich (Unión de Centro Democrático)

Fa vint anys
Febrer de 1989

N'Aina Simonet entrevistava l'amo en Pere

Antoni Pisca, l'home més vell de Sant Llorenç i es publicava l'entrevista a Gaspar Soler, *Nito*, un lluitador republicà.

Dia 29 de gener es presentava en societat, a l'església de Sant Llorenç, la Coral Monteverdi. Una trentena de persones de Sant Llorenç, Artà, Son Servera, Petra, Vilafranca i Manacor unides per fruit de la música. Obres de Bach, Monteverdi, Villalobos, Kodaly, Saint Saëns, Purcell i Bruckner.

Fa deu anys
Febrer de 1999

Es complia el centenari de les religioses franciscanes de Son Carrió que havien arribat al poble el 12 de febrer de l'any 1899.

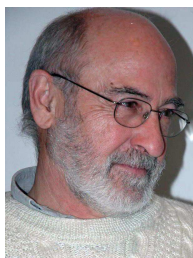
Com cada any, el mes de febrer és el mes de la reunió dels col·laboradors i simpatitzants de Flor de Card i de l'entrega del reconeixement de mèrits que la revista fa cada any a les persones o entitats que s'han distingit en alguna tasca o en algun àmbit d'actuació. L'any 1999 la distinció fou per en Jaume Femenies, En Jaume *Figuera*, per la seva contribució al manteniment de diversos aspectes de la cultura popular.

Algú recorda l'efecte 2000? El mes de febrer de 1999, Joan Marquès Faner dictà una conferència a Sant Llorenç des Cardassar sobre l'efecte 2000. Aquell problema tecnològic derivat de la representació de l'any 2000 amb els díigits 00 que els ordinadors interpretaven com a 1900. Tot va anar bé i passats deu anys ben segur que ningú es recordava del tema.

La realitat política falangista a Sant Llorenç l'any 1956 (i II)

Josep Cortès

Tal com ho anunciava a la darrera revista, aquest mes passaré a comentar alguns aspectes del document elaborat pel *Consejo Local de la Falange* de Sant Llorenç, pel gener de 1956.

El primer que cal remarcar és que està bastant ben redactat, amb un domini considerable de l'expressió escrita, la qual cosa el fa perfectament intel·ligible i contrasta amb els que solien redactar en aquella època moltes institucions -sobretot les relacionades amb l'ordre públic o els jutjats-, que empraven un llenguatge farragós que no contribuïa precisament a la seva comprensió. O sigui, que la persona o persones que hi intervingueren eren més o manco cultes.

Quant al contingut del documents hi ha moltes coses interessants, encara que no pugui estar d'acord amb algunes. En el primer paràgraf dels antecedents històrics, per exemple, diu que "*Antes del Glorioso Movimiento Nacional este pueblo se destacó siempre por su ideología extrema derechista, siendo insignificante la mayoría de pensar izquierdista o socialista*". Això no és ver i ho demostra el fet que des del novembre de 1930 fins l'agost de 1932 hi va haver 147 llorencins que s'afiliaren a Esquerra Republicana, mentre que els membres de la Falange abans del 18 de juliol només eren 37, i 8 més a les Juventuts d'Acció Popular, que també cal apuntar a la ideologia dretana. Si a tot això hi afegim que hi havia dos cassinos clarament republicans -Cas Pinxo i Can Càndil-, haurem de convenir que el qualificatiu d'*insignificant* no s'ajusta a la realitat.

D'altra banda, des del desembre de 1931 fins el març de 1936 el batle va esser Nofre Soler, *Socias*, que va aconseguir el càrrec per 6 vots a 4. Tot i esser conservador, de cap manera es pot qualificar aquest batle d'extrema dreta -de fet, no va obtenir cap càrrec després de la guerra- ni el percentatge de vots que s'hi oposaren -un 40%- es

pot afirmar que sigui insignificant. El que sí foren d'extrema dreta varen esser alguns dels dirigents municipals posteriors a 1936..., però d'això no en parla el document.

Continua el mateix paràgraf dient que "*Entendemos que dicho pensar político venía determinado por la formación religiosa de la localidad y la gran parcelación de la propiedad*". Aquí estableix una relació si més no curiosa: que la formació religiosa tendeix a fomentar el pensament polític cap a l'extrema dreta, i també que quan un se sent propietari d'alguna cosa, per petita que sigui, passa a engrossar les files dels conservadors, afirmacions que, amb matisos i situades dins l'època concreta que comentam, per ventura podria compartir, encara que consideri que no hauria d'esser així.

Quant a la primera, no hem d'oblidar que el cap de l'església local era Pere Santandreu, el *rector Teco*, un personatge que des del 1913, quan encara només era vicari, fins al 1936, en què fou expulsat del poble, va tenir innombrables enfrontaments amb l'Ajuntament, sobretot quan estava regit pels liberals o els republicans d'esquerres. Així, el 1922, quan es va obrir el carrer Verge Trobada, es va discutir fortament per la tirada que havia de marcar les façanes de les cases; l'any següent el feren de bulto per haver expulsat algunes Filles de la Puríssima que ell considerava escandaloses per

haver assistit a un ball; el 1931 no va sortir la processó del Corpus perquè el cap de la Comissió gestora era Bernat Estelrich, *Carbó* i "no era de fiança", com anota el rector en el seu diari; l'any següent tampoc no va sortir per ordre del governador; el 1933 es va fer una recollida de signatures per a què el substituís Joan Mira, *Cadireta*, que no prosperà; el mateix any li emmerdaren les portes de la rectoria i finalment, el febrer de 1936, se'n va anar del poble després de rebre serioses amenaces de mort. És ver que en aquella època les postures a favor o en contra de l'Església estaven molt radicalitzades, però també ho és que el rector *Teco* no contribuïa gaire a la seva normalització, sense que això vulgui dir que estigui d'acord amb les pressions que va rebre. I com que en aquella època l'opinió exposada damunt la trona tenia un gran seguiment per part dels feligresos, no és estrany que els falangistes establissin una relació de cause-efecte com la que exposen en el present document.

En relació a la segona, s'ha de dir que entre 1942 i 1946 -la dècada anterior a la redacció de l'informe que comentam- la meitat dels propietaris de terrenys de secà (segons Isabel Moll en el *Llibre del Centenari*) tenien finques inferiors a una hectàrea, i també era aquest el percentatge dels que disposaven de pastures i garriga; és a dir: més de la meitat dels llorencins no disposava de més d'una quarterada de terreny. Si per això ja se sentien ultraconservadors, segons opinió dels redactors del document, no es pot descartar que el que hi havia realment era una gran manipulació política, assentada en el rumor -que se'n cuidaven d'estendre- que si entraven les esquerres els ho prendrien tot.

Continua dient que "*Terminada la guerra se observan en esta localidad unos años de quietud política, de casi total paralización de toda actividad política del partido, error político de transcendencia (...)*". Supòs que el comentari fa referència a l'activitat de la Falange de cara al públic, perquè hi ha documents que proven que es continuaven afiliant dones a la *Sección femenina* i joves al *Frente de Juventudes*, tot i que en alguns casos ni els mateixos joves sabien que els hi havien apuntat, com em va comentar un company que es trobava

El rector Teco

en aquesta situació.

El que sí és cert és que desaprofitaren l'ocasió per enfortir la Falange i garantir-ne la continuïtat després del franquisme, ja que disposaven de totes les eines per ficar dins els capets dels nins i de les nines les idees polítiques i religioses que haguessin volgut, cosa que de fet intentaren a través de l'OJE (*Organización Juvenil Española*) i de les escoles. Si no ho aconseguiren -i de fet és així perquè avui la Falange és un partit residual i l'Església com institució té molt més pocs seguidors dels que tenia-, només cal atribuir-ho a la seva manca de preparació didàctica, basada més en la por i en les tàctiques pseudomilitars que en la convicció a través del raonament.

Sobre les causes de l'allunyament de militants, afirma que "*nacen o recrudescen las luchas internas de la Falange local. Entre las causas de esta desunión entendemos deben ser mencionadas: el afán de mando y la carencia de moralidad y virtudes falangistas entre elementos del partido (...)* En vez de atender los asuntos políticos antepusieron sus asuntos personales (...) y adolecían de una carencia de educación política e incultura de lo más elemental y básico".

Els primers batles després de la guerra varen esser Aleix Mascaró, *de Balafi* (desembre de 1936), Martí Rosselló Umbert, *Capirró* (setembre de 1938), Pere Jaume Ordinas, *Comís* (juliol de 1943), Pere Antoni Galmés Galmés (febrer de 1945) i Antoni Sureda Galmés (setembre de 1945), els quatre primers falangistes i, per tant, possibles destinataris de les crítiques del redactor del document (exceptuant Martí Rosselló, germanastre de Tomàs Rosselló). El nomenament d'Antoni Sureda, per cert, reflecteix l'ambient que hi havia per dins la Sala, ja que fou un comandant de la guàrdia civil de Son Servera (Guillem Prohens Riera) el qui va portar un escrit del Govern Civil en el qual es destituïa el batle, Pere Antoni Galmés i els regidors Aleix Mascaró, Josep Galmés Caldenty, Pere Galmés Soler, Antoni Pasqual Galmés Miquel Serra Rosselló i Jaume Brunet Vives, tots ells falangistes exceptuant el darrer. I cinc anys més tard, el febrer de 1950, nomenaren Jeroni Castaño com a delegat especial del governador fins que "*quedi resolta de manera definitiva l'anormal situació d'aquesta locali-*

Tomàs Rosselló, "Baió",
Joan Pomar, "es Coix" i Llorenç Melis

tat, que fa impossible tota gestió municipal o política". Per tant, les lluites internes que s'assenyalen a l'informe són vertaderes, i no només perquè era de domini públic l'enemistat entre les diferents faccions del falangisme local (Pere Jaume, *Comís*, Bartomeu Morey, *Clar*, Aleix Mascaró, *de Balafi*, Bernat Lloré..., per un costat i els germans Martí i Bartomeu Rosselló, *Capirró*, Tomàs Rosselló, *Baió*, Tomàs Galmés, *de Calicant*... per l'altre), sinó perquè així ho corroboren els pocs documents que se n'han conservat.

Val a dir que aquestes dues tendències del falangisme local també responen a dos estaments socials una mica diferents, ja que els *capirrons*, els *baions* i els de *Calicant* pertanyien a una classe social més alta que els *comissos*, el *clars*, els *de Balafi* i els *Lloré*, tot i que no he aprofundit gaire en aquest fet i no m'atreviria a assegurar que la diferència de classes fos determinant a l'hora d'establir les causes de l'enemistat.

Quant als mètodes repressius de la política fiscal i d'abastiment, poca cosa queda per dir, perquè està perfectament explicat en el document: el poble estava descontent per mor dels excessius impostos, pels preus dels productes agrícoles i per les entregues que havien de fer a l'Ajuntament, culpant-ne de tot els falangistes. Pere Sales, en el *Llibre del Centenari*, explica que a la dècada dels anys quaranta "*Els Drets i les Taxes passen a ocupar el primer lloc dels ingressos (33'4%), seguits pels impostos municipals (...)* S'ha substituït l'antic sistema impositiu que gravava la terra a un sistema fiscal que es basa en la imposició econòmica a canvi d'unes contrapartides en forma de serveis municipals".

És curiós que entre els 13 majors contribuents segons el cadastre de 1945 (Pere

Sales, *Llibre del Centenari*) no hi hagués cap falangista. Això pot voler dir dues coses: que els més rics del municipi no combregaven amb els postulats de la Falange, o bé que no es volien significar públicament i preferien que fossin els altres els qui donassin la cara; jo em decantaria per la segona opció. De fet, fins que Tomàs Rosselló va ocupar la batlia, ni els batles ni els regidors es trobaven entre els majors contribuents, o sigui, que els grans terratinents llorencins no participaven directament de la política local, almanco de manera oberta.

Personalment som de l'opinió que aquesta deserció de militants de la Falange també respon a una altra causa: Si bé és ver que la llista de falangistes arriba fins als 299, també ho és que 233 s'hi apuntaren després del 4 de setembre, quan les tropes de Bayo abandonaren Mallorca. O sigui, que els vertaders falangistes només eren una seixantena -la majoria dels quals pertanyents a les *Camisas viejas*-, i que el gruix dels altres s'hi afiliaren per evitar mals majors, sobretot quan veieren que la llista dels represaliats superava el centenar de llorencins. En un primer moment pensaren que si es posaven la *camisa blava* tendrien garantida una espècie d'assegurança, però poc a poc, en veure que desapareixia el perill i la situació s'anava normalitzant, s'anaren allunyant d'unes idees polítiques i unes pràctiques represives que la majoria no compartia, encara que tampoc s'hi oposàs públicament. De fet, molts anys després, hi ha hagut funerals de falangistes radicals d'aquella època que han cridat l'atenció per la poca gent que havia comparegut a donar el condol als seus parents.

Quant a l'autoria del document, estic convençut que les idees varen sortir de Tomàs Rosselló, ja que, exceptuant Martí Rosselló, la resta dels primers batles del franquisme pertanyien als seus contraris de partit i no sol esser freqüent que la gent tiri pedres a la seva pròpia teulada. De la redacció som del parer, compartida per altra gent que va viure de prop aquells esdeveniments, que se'n va cuidar -o si més no va repassar- el secretari de l'Ajuntament Francesc Ramis, amb qui el batle se solia recolzar per la seva millor preparació intel·lectual.

En fi, aquesta és la valoració que, des de la distància de més de cinquanta anys, faig del document falangista de 1956.

Le radeau de la Méduse (I)

Guillem Mesquida Melis

Autor: Théodore Géricault
Data: 1816-1819
Ubicació: El Louvre (Paris)
Mides: 491 x 716 (cm)
Material: Oli damunt tela
Època: Romanticisme Francés

Setembre de 1816

El periòdic "Journal des débats" de París, es feia ressò d'un fet espantós, la fragata "Méduse", de bandera francesa, havia naufragat davant les costes de Senegal. El naufragi va ser la notícia més important dels mesos que seguiren aquella tragèdia, però encara havia de fer-se públic un fet més colpidor: 147 persones havien quedat a la deriva sobre una improvisada embarcació, un rai de vuit per quinze metres, fet a corre-cuita amb taulons i restes de la fragata, amb una capsa de galetes i un poc de vi per queviures. Abandonats a la seva sort, amb menys d'un metre quadrat per cadascun, dins un oceà immens i pocs queviures, només varen sobreviure 10 persones, després de tretze dies de lluitar contra la fam, la set i la desesperança. Però la notícia podia ser encara més colpidora: els relats sobre les lluites i les execucions pels amotinaments, per poder refugiar-se al centre del rai, per poder menjar alguna cosa, per poder beure un got de vi, o senzillament pel pànic, que posava en perill tota l'embarcació; fins i tot es diu que arribaren a menjar carn humana dels companys que havien mort, un cop secada en trinxes que semblaven trossos de tela.

Així, amb aquest panorama va arribar al darrer dia de naufragi, el 17 de juliol de 1816; 15 persones s'aferraven a la vida sense més força que l'esperança, les ganes de viure i poder contar aquell episodi de la seva vida, els havia fet sobreviure. Aquell dia el bergantí "Argus" els trobà dins l'oceà, i en aquelles condicions, segurament l'escena fou molt crua. Dels quinze, en moriren cinc de tant que menjaren un cop foren rescatats; entre ells, en Jean-Charles, l'únic que no era militar o científic, i que Géricault ens pintà al vèrtex més elevat del seu quadre, tot pugnat per l'equilibri pictòric amb la improvisada vela del rai.

Savigny, metge de l'expedició i supervivent d'aquella tragèdia, va contar a la premsa aquells fets esgarrifosos, va ser el deto-

nant per a la destitució del ministre i de dos-cents oficials de marina; però com es pot imaginar aquella reacció no n'era prou.

El recent recuperat trone per part dels Borbons (1814) però, va censurar tot el que va poder els fets; havia de mantenir la seva pretesa imatge d'estabilitat i prosperitat, però en un dels actes amb més funció política que no artística, el Saló Oficial de 1819, Géricault aconseguí -després de dos anys de censura -, exposar la seva obra: tota una provocació. Com calia esperar, el quadre no va ser comprat pel monarca Lluís XVIII, sinó tot el contrari fou jutjat pel seu rerafons polític, caient el seu autor en desgràcia i patint posteriorment greus conseqüències, que finalment el portaren a la mort als 32 anys (1824).

Ens podríem estendre encara més, però no cal llevar protagonisme a Kant (1724-1804) i Nietzsche (1844-1900), per això, amb una breu exposició de temps i espai, intentarem treure'ls de context, i per què no? portar-los als nostres dies; encara més difícil: avancem-los a dia 17 de novembre de 2008; semblant al que férem amb sant Tomàs d'Aquino i sant Agustí; però aquest cop no són convidats, el destí els ha fet coincidir dins una de les sales del museu del Louvre; tot presidint l'encontre "El rai de la Medusa", l'obra de Géricault: gairebé cinc metres d'alçada per més de set d'amplària.

Allà no hi havia ningú més. Museu del Louvre, París. Són les 23:05 hores del 17 de novembre de 2008

Nietzsche: Bonsoir monsieur... vostè és l'Immanuel Kant... veritat?

Kant: Bonsoir monsieur... i vostè... vostè qui és?

N: ...diuen que sóc filòsof; però... jo... sóc un perdut de la vida,... sóc el Friedrich Wilhelm Nietzsche de Saxònia.

K: ...doncs podem parlar alemany ... no?

N: Natürlich... gute Nacht !

K: gute Nacht !

Per raons pràctiques la conversa serà automàticament traduïda i transcrita directament en llengua catalana, només alguns vocables intraduïbles i per la seva força, sortiran en llengua alemanya. No podíem oblidar les formes, l'educació i l'arrogància germànico-prussianes d'ambdós personatges.

N: Perdoni però... què passa avui, que no hi ha ningú més que vostè i jo?

K: ...diuen que tothom és a la inauguració de l'obra de la cúpula de les Nacions Unides de Miquel Barceló, allà a la seu de l'ONU a Basilea...

N: ... oi què ha dit a Basilea? Fa molt temps que no vaig per allà, des del 1880, quan em van jubilar de la meua càtedra per raons de salut... hauré d'anar-hi.

(Continuarà)

Notes històriques de Sant Llorenç

Ramon Rosselló

Continua la relació dels mobles i coses de l'estudi del senyor, els censals, les escriptures, altres censals que rebia a diversos indrets de Mallorca i la llarga relació dels deutors tenguts a aquesta heretat.

"Ítem, hun quintar y mig de mel stimade per tots, la qual he cullida de les abelles de Marina e del molí, les quals són mies pròpies, la qual mel stà ab quatre gerres. Ítem, dos pans de cera de pes de vint lbs., la qual és mia pròpia procehida de les dites abelles".

Continua la relació de diverses sitges de xeixa i de blat.

"Ítem, en la possessió de Luchamà, unes citges de palla plena de xexa".

Segueix la relació dels béns de les cases de la Marina.

"Ítem, hun banch de abellar en lo qual ha saxanta cases de abelles entre bones e dolentes, les quals són mies pròpies.

Ítem, dos banchs altres petits en los quals ha XXV cases de abelles, les qual són mies pròpies".

Més 30 porcs, 2 truges, 13 vaques salvatges.

Els esclaus de Lluccamar són aquests: *Pe-re, bord, de 46 anys d'edat. Nicolau, bord de casa, de 35 anys. Miquel Silvestre, de nació de moros, de 26 anys. Joan, canari, de 26 anys. Joan, moro, de 30 anys. Miquel Verger àlies Crestià, de nació de moros, de 25 anys. Jordi Novell, de nació de turcs, de 60 anys d'edat, el qual és orb i té gràcia de redimir. Joanico que era en talla per 31 lliures i havia de servir 7 anys dels quals només manquen 6 mesos.*

Continua una relació dels béns de la Bagura. Més diverses companyies de bestiar i altres diverses escriptures. (ARM, notari Jaume Mir M-737, f. 1-66v, tot el llibre íntegrament dedicat a inventariar els béns de l'heretat del senyor Miquel Ballester)

Dia 10 de febrer de 1504, foren inventariats els béns de la dona Joana Nadal, vídua d'Antoni Martí, ciutadà difunt. Comen-

ça amb la relació dels mobles, robes i joies de la casa de Ciutat. Dia 24 d'abril, continuà l'inventari anotant els béns de la possessió anomenada Bellver:

"E primo, atrobí e pos en lo present inventari aquesta diada la dita alcharia o possessió de la dita heretat, en la dita par-ròquia de Menacor situada, nomenada Bellver qui antigament fon d'en Comes, comprada per lo demunt dit honorable en Joan Nadal, mercader de Mallorques, avi meu maternal, ab son casat e tèrmens y pertinènties, e ab hun rafal contigua a aquella.

En lo casat de la qual atrobí, primerament en la cambra a part dreta entrant en la sala hun llit encaixat ab son bancal de dos caixes, dins les quals havia cinch len-sols de bri e stopa de quatre teles, bons, e denant lo dit llit hun matalaf de palla.

Ítem, una caxa vella, buyda.

Ítem, hun llit de repòs ab hun matalaf de lana, altre de palla ab hun travesser de ploma.

Ítem, una romana ab son piló.

Ítem, una caldera gran per coure vi blanch de tenor entorn XXV quarters ab sos ferros de foch grans.

Ítem, una scumadora de aram foradada ja vella.

En la sala atrobí primerament una taula de vet ab sos petges.

Ítem, hun artibanch de dos caixes, buydes, per tenir lo pa y frasques.

Ítem, hun altre artibanch de dos caixes buydes per tenir legum.

Ítem, tres cadires plegadisses.

Ítem, hun artibanch vell de una caixa per tenir segí et altres frasques.

Ítem, una caixa per tenir lo pa de la com-panya.

Ítem, quatre tovalles de taula larga, grans, e altres quatre tovalles poquetes.

Ítem, tres tovalloles per exugar mans.

Ítem, hun imatge antich ab ses portes ab figures de la Passió y de nostra Dona ab quatre poms daurats e una cadufa.

Ítem, dos posts de ymatges, vells e antichs, a la paret.

Ítem, hun tros de cortina demunt lo tinell clavat a la paret.

Ítem, hun sercapou.

Ítem, dos frens terins.

Ítem, una lansa.

Ítem, en los armaris havia alguns vecells de vidre.

En l'altra cambra prop la xeminea atrobí hun llit de repòs fet de dos banchs ab posts ab hun matalaf de lana, altre de palla ab hun travesser de ploma.

Ítem, una caxeta vella per tenir scriptures.

Ítem, hun artibanch de dos caixes, vell, hon ha plats e scudelles de terra per a casa e ús de aquella.

Ítem, hun cofre vell, buyt.

En la recambra havia quatre puncuterres de terra, buydes.

Ítem, una alfàbia per tenir oli.

Ítem, hun quartí petit.

Ítem, hun llit encaixat ab son bancal, buyt, ab hun lensol e dos vànoves velles y sotils ab hun matalaf de palla e hun travesser de ploma.

En lo celler atrobí, primerament hun cup ab tres congrenys de tenor de XXV somades ab son canyís o fonyador.

Ítem, tres mitges bótes velles per tenir vinagre.

Ítem, una bóta ab sèrcols.

Ítem, una ferrada vella.

Ítem, hun calderó per scalfar pega per al bestiar ab hun senyalador de ferro.

Ítem, dos barrils sardiners per tenir sal.

Ítem, una alfàbia per tenir morques.

Ítem, una alforia de palma hon stà diversa ferramenta per a ús de la dita casa.

Ítem, tres càvechs grans e hun canaguell.

Ítem, hun parpal.

Ítem, una scoda.

Ítem, una picassa.

Ítem, hun gatzoll.

Ítem, vuyt exades entre les quals és una ab broca.

Ítem, una gafa de ferro, eyna de boter.

Ítem, dos dextrals.

Ítem, hu ferro per foredar colars de bestiar.

Ítem, vuyt armelles de arades.

Ítem, VII reyes.

Ítem, VI arades ab VI jous e VI agullades ab llurs traegues o exanguers.

Ítem, una pala de ferro e una enclusa e una ferra.

Ítem, tres xapons per exarcolar e hun uxol.

Ítem, quatre picarols per als bous.

Ítem, dos çatrills per tenir oli de ginebre.

Ítem, una portadora ab tres sèrcols de ferro.

(Continuarà)

Puig des Teix (25 de gener)

Diumenge, 25 de gener, una cinquantena de persones vàrem fer una passejada preciosa i llargueta, que anava de Valldemossa a Sóller passant pel Puig des Teix.

Partírem a les vuit de Sant Llorenç i arribàrem a Valldemossa devers les nou i mitja. Agafàrem el camí cap al Pla des Pouet i seguírem fins al mirador de ses Basses. Una bona berenada, amb ensaïmada inclosa, i una vista espectacular ens donaren força

per continuar cap al Pla de ses Aritges i enllaçar amb el camí de s'Arxiduc, gaudint de les vistes sempre meravelloses de sa Foradada de Son Marroig.

Passàrem pel Puig Gros i arribàrem al cim des Teix, que té una alçada de 1.064 m, quan feia unes tres hores que caminàvem. A la davallada passàrem per la font de sa Serp i enfilàrem cap al Puig des Vent (en feia moooolt).

Passàrem per l'era més alta de Mallorca, a 925 m. Hi ha restes de dues barraques de més de 100 m² que servien d'habitatges i graners. Partírem cap al Puig de sa Galera, de 908 m d'alçada. Vàrem començar la davallada a Sóller i ens aturàrem a dinar a

una sitja de carboner, fent els costums de sem-pre: *nevaditos*, cafetet, herbes, etc).

Davallant, davallant per dins pins i qualque grapat d'oliveres, passàrem pel racó d'en Barona. Arribàrem al camí de Torelló amb vistes de Sóller, caminant per una davallada molt enfitosa de formigó (pesadíssima). Enllaçàrem amb el camí de Rocafort que ens va dur al final. Estàvem mig arreglats, perquè entre fet i fet ens hi havíem tirat unes set hores. Agafàrem la camiona i sentint la meravellosa victòria del Mallorca sobre el València amb un so pujadet, arribàrem a Sant Llorenç com sempre, sans i estalvis.

Andreu Amer

Aprofitam per donar les gràcies als pedros (Picarol i de sa Torre), que se'n cuidaren el dia abans d'anar a tallar els pins que estan dins els caminets.

NAIXEMENTS

* Dia 22 de gener va néixer a Sant Llorenç n'Aina Sansó Fullana, aquesta nina tan grassoneta de la fotografia. És filla d'en Melcion i na Catalina, a qui aprofitam per donar-los l'enhorabona.

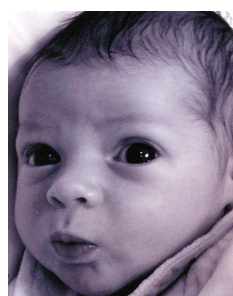
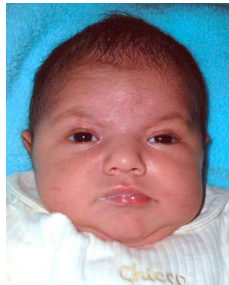
* El 25 de gener, a Sant Llorenç, va néixer na Míriam Pérez Núñez, filla de n'Emilio i na Paula. Enhorabona.

* Dia 24 de gener en Jeroni Bauzà i na Maria Antònia Canet tengueren un fill i li posaren per nom Joan, com el padrí, per tant, serà en *Joan Blanc III*. Salut i força.

* Dia 20 de febrer va néixer a Sa Coma na Nela Nuremberg, filla d'en Nico i na Hristin. La nostre enhorabona.

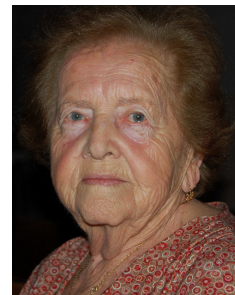
*El dia 14 de febrer en Nofre *Pelut* i na Margalida de sa *Carnisseria* varen tenir una nina a Sant Llorenç i li posaren per nom Rosa. La nostra més cordial enhorabona.

* El mes passat publicarem que dia 22 de gener havia nascut a Sant Llorenç en Francesc Moreno Tous, fill d'en Juan Manuel i n'Antònia, però no posarem fotografia.

Heus-l'aquí. La nostra enhorabona.

* El dia 12 de febrers va deixar na Margalida Frau Gomila, als 89 anys d'edat. Durant molts d'anys va regentar, juntament amb el seu marit, el bar de Can Salvador, al carrer Major de Sant Llorenç. Que la vegem en el cel.

* El dia 17 de febrer va passar a millor vida en Joan Roig Pasqual, de malnom *Batlet*, un llorençí de 72 anys que vivia al carrer de l'Alegria. Que puguem pregar molts d'anys per ell.

Bel Nicolau i Aina Simonet

DEFUNCIONS

* Dia 30 de gener va veure la llum a Sant Llorenç na Cristina Caldentey Horrach, filla de na Maria Cristina i en Pedro. Salut.

* El mateix 30 de gener, a Sa Coma, va néixer n'Angelina Blaschka, filla d'en Walter i n'Alima. Enhorabona.

* El 31 de gener va néixer a Sant Llorenç en Diego Sancho Cortés, fill d'en Francisco i na Yolanda. La nostra enhorabona.

* Dia 3 de febrer, a Son Carrió, va néixer en Carles Massanet Mestre, fill d'en Damià i na Miquela. Salut.

* El 2 de febrer va néixer a Sant Llorenç na Marina Latorre Huguet, filla de n'Andrés i na Raquel. Enhorabona.

* El dia 6 de febrer va veure la llum a Sa Coma na Soraya Akniovi, filla d'en Hhammed i na Hind Zalaichi. Salut.

* Dia 23 de gener va morir a Sant Llorenç en Mateu Vidal Coll, de 77 anys d'edat. Que el vegem en el cel.

*Dia 4 de febrers va deixar na Maria Montserrat Fornés Estelrich, més coneguda a Sant Llorenç com na *Montse*, a l'edat de 76 anys. Era una persona que de jove havia estat molt atractiva i amb una mentalitat oberta i avançada als temps que li havia tocat viure. Descansi en pau.

* El dia 25 de gener va acabar la seva vida n'Aina Maria Fullana Martí, una dona de Son Carrió que tenia 84 anys. Descansi en pau.

* El dia 14 de febrer va morir una altra dona de Son Carrió, na Magdalena Brunet Artigues, als 79 anys d'edat. Que puguem pregar molts d'anys per ella i que descansi en pau.

(Ve de la pàg. 32)

cosa a dir, però a dir ver però solament un milió i mig s'actualitzaven setmanalment.

d.- A la taula del sopar anual de Flor de Card l'altre dia es comentava que a YouTube ho trobes tot. En la mateixa data (2005) hi havia a disposició del qui ho desitgés 2.500 milions de videos i cada dia, cada dia se'n "pujaven" 75.000 de nous. (Imaginau-vos les xifres en dades del 2009!)

e.- El programa per compartir fotografies "Flickr" l'any 2004 ja disposava de 2000 milions de fotografies i "pujaven" entre 3 i 5 milions de noves fotografies cada dia! Espectacular, no!

e.- La xarxa social Facebook a l'any 2006 disposava de 110 milions d'usuaris, 5000 milions de fotografies i 7000 milions d'aplicacions

En una paraula, tot això de les noves tecnologies va a tope, les xifres són innegables, llavors falta decidir quina actitud volem tenir davant aquest fet. Podem tapar-nos els ulls o jugar-hi, o si més no, espipellar una mica encuriosits per no quedar desenganxats. Com sempre podem triar.

(1) A Balears el 1910 hi havia, almanco, un 73% d'analfabetisme entre la població rural. Segons estudi de Lorenzo Luzuriaga

Ultramillor

**Agència de viatges del grup A
Títol 999**

**Carrer del Sol, 19
Cala Millor-Mallorca
Tel. 971 585720**

TV3 a les Balears

Obra Cultural Balear

L'Obra Cultural Balear va fer, a Can Alcover, una roda de premsa per valorar l'acord de reciprocitat signat entre el Govern de les Illes Balears i el de la Generalitat de Catalunya que garanteix la recepció de TV3 a Balears i d'IB3 a Catalunya. Hi van prendre part el president de l'entitat, Jaume Mateu, i el seu coordinador, Tomeu Martí. En el decurs de l'acte van presentar un informe encarregat per l'OCB sobre el procés d'implantació de la TDT a les Illes Balears i sobre com afectarà la situació de la llengua catalana en l'àmbit televisiu.

Jaume Mateu va explicar els motius pels quals l'entitat va encarregar un informe sobre la implantació de la TDT a les Balears. Segons Mateu, el text, realitzat per Xarxa Sociològica de Mallorca, estudia com afectarà les nostres illes l'arribada de nous canals, que tindrà efectes en el mercat cultural i especialment en l'ús de la llengua catalana. L'estudi fa un balanç del marc legislatiu i dels grups empresarials que han aconseguit les concessions de les 32 emissores de televisió, de les quals 20 seran d'àmbit estatal i 12 d'àmbit local, insular i autonòmic.

Tomeu Martí va valorar quina serà la situació de la llengua catalana amb l'arribada de la TDT. Tot i que augmentarà el nombre d'hores de programació total en català, l'augment exponencial del nombre de canals en castellà farà que l'ús de la nostra llengua quedi molt minoritzat. Els càlculs més optimistes manejats per l'entitat apunten que, en el millor dels casos, només un terç de l'oferta televisiva serà en català. Això, segons Martí, suposant que el nou múltiplex que arribarà a les Balears sigui ocupat només per canals que emetin íntegrament en la llengua pròpia. És per això que el coordinador de l'entitat s'ha dirigit als responsables polítics per demanar-los una política clara i decidida a favor de l'augment de les hores emeses en català. Després de reconèixer la bona tasca feta per les televisions autonòmiques i locals (va posar com a exemple, en aquest sentit, Canal 4, IB3 i Televisió de Mallorca), Martí va

donar un senyal d'alarma en referència a la llengua. Segons l'estudi encarregat per l'entitat, els vuit canals privats d'àmbit local, insular i autonòmic tenen l'obligació de fer només la meitat de la seva programació en català, tal com diu el decret de concessió publicat en temps de Jaume Matas. El text en qüestió parteix d'una interpretació molt forçada de la Llei de Normalització Lingüística, text legal que considera el català la llengua usual dels mitjans de comunicació de titularitat autonòmica, la qual cosa hauria d'implicar que prop d'un 100% de la programació d'aquests nous canals fos en la nostra llengua.

Acte seguit, Martí va fer una valoració del recent acord entre les Illes Balears i Catalunya que garanteix la recepció de TV3 a través de TDT. L'entitat considera que el text queda curt per insuficient i que és una mica decebedor, tenint en compte les expectatives dipositades. L'OCB tenia l'esperança que s'actuaria amb menys complexos, i que el Govern partiria de l'existència dels canals de televisió ja consolidats (TV3, Canal 33, TVV i Punt 2). Segons Martí, l'anterior Govern va actuar sense complexos quan va donar concessions a grups empresariats sense cap implantació històrica a les Balears. Per contra, l'acord signat només assegura la presència de TV3 ara, i d'un segon canal -que no anomena- més endavant, partint d'un concepte de reciprocitat que no garanteix la presència de més canals televisius en català. Martí va considerar de sentit comú que a un mercat de més d'onze milions d'habitants arribin

al conjunt del territori tots els canals de televisió que comparteixen la mateixa llengua i creu que l'acord signat no va en aquesta direcció. El coordinador sí que ha valorat positivament altres punts de l'acord, com la voluntat de crear un canal de televisió conjunt a través d'internet.

Jaume Mateu va insistir en les mateixes idees. Per al president, els ciutadans d'aquest àmbit lingüístic tenen dret a veure tots els canals possibles en català, sense que cap interès de caràcter empresarial o polític hi pugui posar traves. Mateu va anunciar que hi haurà una reunió de la Federació Lull (que agrupa OCB, Òmnium Cultural i Acció Cultural del País Valencià) per fer un posicionament comú a favor de la recepció de tots els canals en català a tots els territoris dels Països Catalans. Mateu va demanar a les autoritats que no desaprofitassin l'oportunitat que representa per a la nostra llengua l'arribada de la TDT i que tinguin en compte l'esperit de les directives comunitàries, que durant els darrers anys promouen la recepció de tots els senyals televisius, especialment entre comunitats que comparteixen la mateixa llengua.

Tomeu Martí va afegir que considera l'acord només una primera passa i va fer una sèrie de demandes en nom de l'entitat. En primer lloc, que s'acabi de tancar la negociació amb Madrid per a la posada en marxa immediata del nou múltiplex que ha de garantir l'arribada de quatre canals de televisió en català. I en segon lloc, que els Consells de Mallorca, Eivissa i Menorca, a banda de

posar en marxa un canal de televisió propi els que no en tenen, cedeixin el seu segon canal emissores procedents d'altres territoris de llengua catalana, amb la qual cosa augmentarà el nombre d'hores de programació en la nostra llengua.

Per accedir a una valoració de la presència de la llengua catalana en la TDT a les Illes Balears, conjunt o a un resum en forma de power point, a nau a la web www.ocb.cat

Activitats del mes de febrer

Josep Cortès

TERTÚLIES LITERÀRIES: BERNAT NADAL

Dia 20 de febrer va tenir lloc, a la biblioteca, la quarta *Tertúlia literària*, aquesta vegada amb Bernat Nadal com a protagonista, amb una assistència de 17 persones.

Tomàs Martínez va presentar el convidat, llegint una breu biografia que ens havia enviat l'OCB: Bernat Nadal (Manacor, 1950), de formació autodidacta s'inicià en la poesia amb l'estímul de Miquel Àngel Riera i de Blai Bonet. Es donà a conèixer el 1971 amb *La desintegració del desig* i l'any següent publicà uns poemes a l'antologia *Poesia 72*, juntament amb Josep Albertí i Damià Huguet. Altres poemaris seus són *Elegies a la injusta manera de representar lliurament el paper de la comèdia* (1972), *Contribucions especials* (1975), *Gai saber* (1978), *Estrúmbol* (1978) i *Teorema del somni* (1983), tots reunits en un volum titulat *Més enllà de tots els límits* (1995). Posteriorment, ha publicat *Memòria fòssil* (1005) i *El vestit vermell* (2008).

Ha fet incursions en el terreny de la narrativa amb la narració breu *Petrus* (1979), *Nunsi: la dansa com a art i salvació* (2001) i l'opuscle d'història *L'Església i la guerra civil*. També és autor de *Raó blaugrana*. *El Barça com a filosofia* (2008). Ha guanyat els premis Ciutat de Manacor 1970, de la Festa de les Lletres 1972 de Campos i, l'any

passat, el Mallorca de Poesia.

En Bernat va començar parlant del seu darrer llibre, *Raó blaugrana*, per evitar que el tema del futbol es fes l'amo de la tertúlia i tot seguit va fer una exposició sobre la poesia en general i la seva trajectòria en particular. A continuació es va obrir una animada tertúlia sobre els seus mestres: Jaume Vidal Alcover, Miquel Àngel Riera, Blai Bonet, Guillem d'Efak... i l'ambient literari que aquest grup va saber crear a Manacor. També es va parlar de les diferents i personals maneres de crear un poema.

Després de la tertúlia molts dels assistents anaren a la tradicional ximbombada que na Francesca Recona sol organitzar pels darrers dies, ja que havia tengut l'amabilitat de convidar-los.

RÚA

La delegació local de l'OCB va proposar a la coral i a diversos particulars la participació en la Rúa d'enguany, per tal de col·laborar en l'animació de la festa.

La cosa va prendre per bé i acordaren fer-se uns vestits que reproduïssin el quadre que Joan Miró havia regalat a l'Obra Cultural. Així, durant cinc vetllades, es reuniren un grapat de persones per enllestir la fressa: uns tallaren els vestits, altres els cosiren i altres els dibuixaren i pintaren. En total se'n feren 27, 24 dels quals corresponien al quadre i els altres 3 el complementaven.

El dia de la Rúa, a la plaça de l'Ajuntament, na Maria Mesquida Nadal els va fer les pertinents fotografies, enfilada damunt una espècie de grua-cullera i també durant la desfílada i el ball.

En haver acabar, tots els disfressats i una dotzena grossa d'acompanyants soparen plegats de carn torrada davall els porxets de la plaça.

ARTACIUTAT

El dia 28 de febrer un petit grup de socis i simpatitzants de l'Obra es desplaçaren fins a Ciutat per visitar dos museus, amb Antoni Sansó com a guia i amfitrió.

El matí el dedicaren al Baluard, aprofitant que ofereix una exposició retrospectiva d'Anselm Kiefer, que es mou per uns paràmetres semblants als de Miquel Barceló.

L'horabaixa anaran a la Fundació Miró i visitaren el taller i la sala d'exposicions, obra de Josep Lluís Sert, a més d'una exposició de Joan Miró.

MORT DE DAMA

Diumenge, 22 de març, a les 19 h

La delegació de l'Obra Cultural Balear i l'Ajuntament de Sant Llorenç organitzen una sortida a Palma per assistir a la funció de l'obra de Llorenç Villalonga *Mort de dama*, que dirigeix Rafel Duran. Es tracta d'una coproducció entre el Teatre Principal de Palma i el Teatre Nacional de Catalunya (on ha obtingut un gran èxit de públic i crítica aquesta temporada).

Preu de l'entrada (a platea i primer pis): 10 € (suposa un 50% de descompte del preu habitual).

Desplaçament Manacor-Palma-Manacor amb tren (tiquet no inclòs) o en cotxes particulars. Sortida cap a Palma amb el tren de les 17.22 h. Tornada de Palma amb el tren de les 22.04 h.

Durada de l'obra: 1 hora a la primera part; descans de 20 minuts; 1 hora a la segona. Les entrades s'han de reservar al tel. 971 587373 de sa Màniga fins el dijous 19 de març. S'abonaran en efectiu el mateix diumenge de la funció.

CANVI CLIMÀTIC

La Conselleria de Medi Ambient va presentar, a principis de febrer, l'estudi realitzat per l'equip de Meteorologia del Departament de Física de la UIB juntament amb la Direcció General de Canvi Climàtic i Educació Ambiental de la mateixa conselleria sobre les tendències climàtiques que tindrem durant aquest segle XXI a les Balears. Es tracta d'un treball que deixa palesa la necessitat de lluitar contra el canvi climàtic i de conscienciar la població perquè redueixi les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

Els investigadors de la Universitat de les Illes Balears (UIB), encapçalats per Romualdo Romero i Víctor Homar, han fet un estudi a les nostres illes que ens permet saber com evolucionaran les temperatures i com minvaran les precipitacions. Amb aquest estudi s'han aconseguit localitzar les dades al nostre territori per tal de saber quin escenari climàtic tindrem a les nostres illes en els propers 90 anys.

Les dades de l'estudi són molt significatives: a Mallorca es preveu un augment de les temperatures en 2 graus més que a Menorca i Eivissa i Formentera. En concret, a Mallorca podem arribar a 8,44 graus més de temperatura que en l'actualitat, a Menorca podem arribar a 6,39 graus més, i a Eivissa i Formentera podríem arribar a 5,38 graus més. La mateixa tendència es pot produir a les temperatures mínimes.

Així mateix, l'estudi ha constatat que durant aquest segle hi haurà una important pèrdua de precipitacions, més accentuada a Eivissa i Formentera, on poden caure fins a un 31%, mentre que a Mallorca la baixada de pluges es xifra en un 28%.

Totes aquestes dades demostren que cal treballar per minvar l'afecte del canvi climàtic i que això ho hem de fer entre tots mitjançant una hàbits de vida sostenible que permetin reduir l'emissió dels gasos d'efecte hivernacle.

CONVENI AMB TUI

El conseller de Medi Ambient, Miquel Àngel Grimalt, i el president de TUI AG, Michael Frenzel, han signat un conveni marc de col·laboració amb la finalitat de desenvolupar conjuntament accions mediamambientals i de desenvolupament sostenible a les Illes Balears.

El conveni reemplaça i amplia el subscrit el 2005 i preveu un acord de col·laboració a llarg termini que es desenvoluparà a través d'un pla d'actuació amb accions conjuntes en matèria de conservació d'espècies, protecció del clima, tasques de divulgació i conscienciació, i gestió sostenible d'hotels i d'infraestructures turístiques.

Tant Frenzel com Grimalt han coincidit en què el conveni té com a objectiu fonamental promoure un desenvolupament sostenible del turisme a les Illes Balears que assegurí els recursos naturals i el futur de l'activitat turística a la nostra Comunitat.

El conseller Grimalt ha subratllat la importància de què un grup empresarial com TUI, fonamental en tots els àmbits del turisme de les Illes Balears, mostri interès en contribuir a la millora del medi ambient de la nostra Comunitat i hagi convertit el desenvolupament sostenible de les seves destinacions i la gestió mediamambiental dels serveis turístics en un principi rector de la seva activitat empresarial. Miquel Àngel Grimalt, en aquest sentit, ha indicat que el conveni entre la Conselleria de Medi Ambient i TUI resumeix a la perfecció dos binomis imprescindibles per a la societat actual i per als seus reptes de futur: d'una banda, la col·laboració entre l'Administració i la societat civil en la consecució d'objectius relacionats amb el benestar i la qualitat de vida dels ciutadans, i de l'altra, la relació cada vegada més estreta entre turisme i medi ambient.

A més, el conseller ha assenyalat que el conveni també compleix l'objectiu de la Conselleria de donar suport a totes les institucions i entitats que tenen la voluntat de contribuir al desenvolupament sostenible de la nostra Comunitat i a la millora de l'estat mediamambiental de les Illes Balears. Finalment, ha apuntat que el conveni reflecteix una nova època per al turisme, en la qual el turista exigeix qualitat del paisatge i una gestió sostenible dels recursos naturals.

DEPURADORA D'ALARÓ

En el mes de febrer es va posar la primera pedra de la nova estació depuradora d'aigües residuals, que la Conselleria de Medi Ambient, a través de l'Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental (ABAQUA), ha adjudicat a la Unió Temporal d'Empreses Sorea-Man amb un pressupost de 2 milions d'euros i un termini d'execució d'un any.

El projecte consisteix en la construcció d'una estació depuradora d'aigües residuals amb una capacitat màxima de tractament de 1.200 metres cúbics diaris (438.000 metres cúbics anuals), que cobreix les possibilitats de creixement poblacional del municipi. La depuradora disposarà d'un tractament terciari, que elimina la possibilitat de problemes ambientals i permet una reutilització de les aigües depurades. Totes les zones potencialment generadores d'olors estaran cobertes i desodoritzades. La depuradora, situada vora la carretera Consell-Alaró, comptarà amb una pantalla vegetal per reduir l'impacte visual.

La iniciativa inclou un col·lector d'arribada a la depuradora i un sistema d'abocament mitjançant una xarxa de síquies drenades en un espai on hi haurà 70 arbres de diferents espècies. Finalment, l'aigua tractada serà abocada en perfectes condicions al torrent Solleric.

La depuració de les aigües residuals és un dels àmbits d'actuació més importants de la Conselleria de Medi Ambient per tal de garantir el bon estat ambiental de torrents, aqüífers i costes. A més, les aigües que poden ser reutilitzades a través del reg (agrícola, jardins, zones verdes) contribueixen a l'estalvi dels recursos d'aigua potable. Per a l'any 2009, la Conselleria de Medi Ambient té prevista una inversió de 19 milions d'euros en depuració.

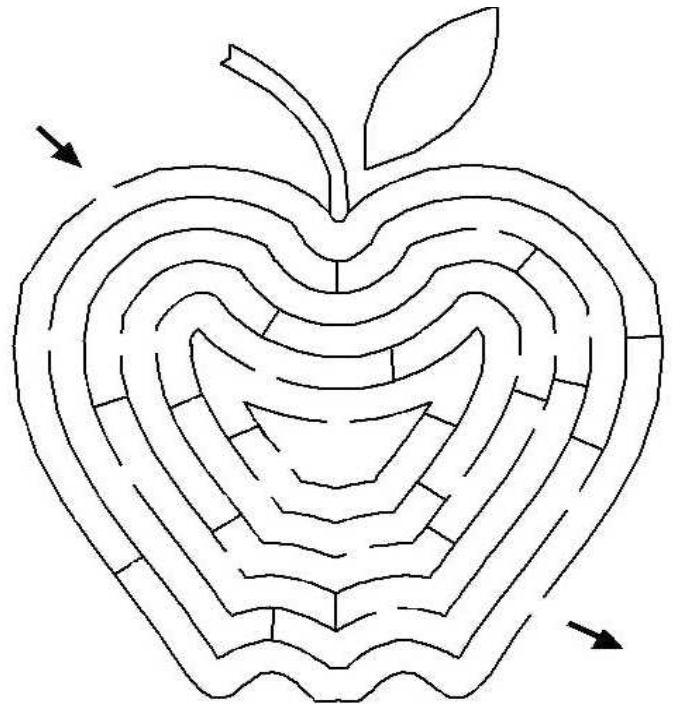
Les Illes Balears foren pioneres a l'Estat espanyol en la implantació de sistemes de depuració de les aigües residuals. Aquest fet i l'important increment de població a la nostra Comunitat durant els darrers anys han provocat que algunes depuradores hagin quedat antigues o obsoletes, mentre que a altres comunitats comencen ara a implantar aquests sistemes. És per tot això que a les Illes Balears cal una important inversió en noves depuradores o millores i ampliacions de les ja existents.

1.- Endevinalla:

**No sóc cos, sóc invisible
més, si convé, em faig sentir
i és un gran poca vergonya
tot aquell que em falti a mi.**

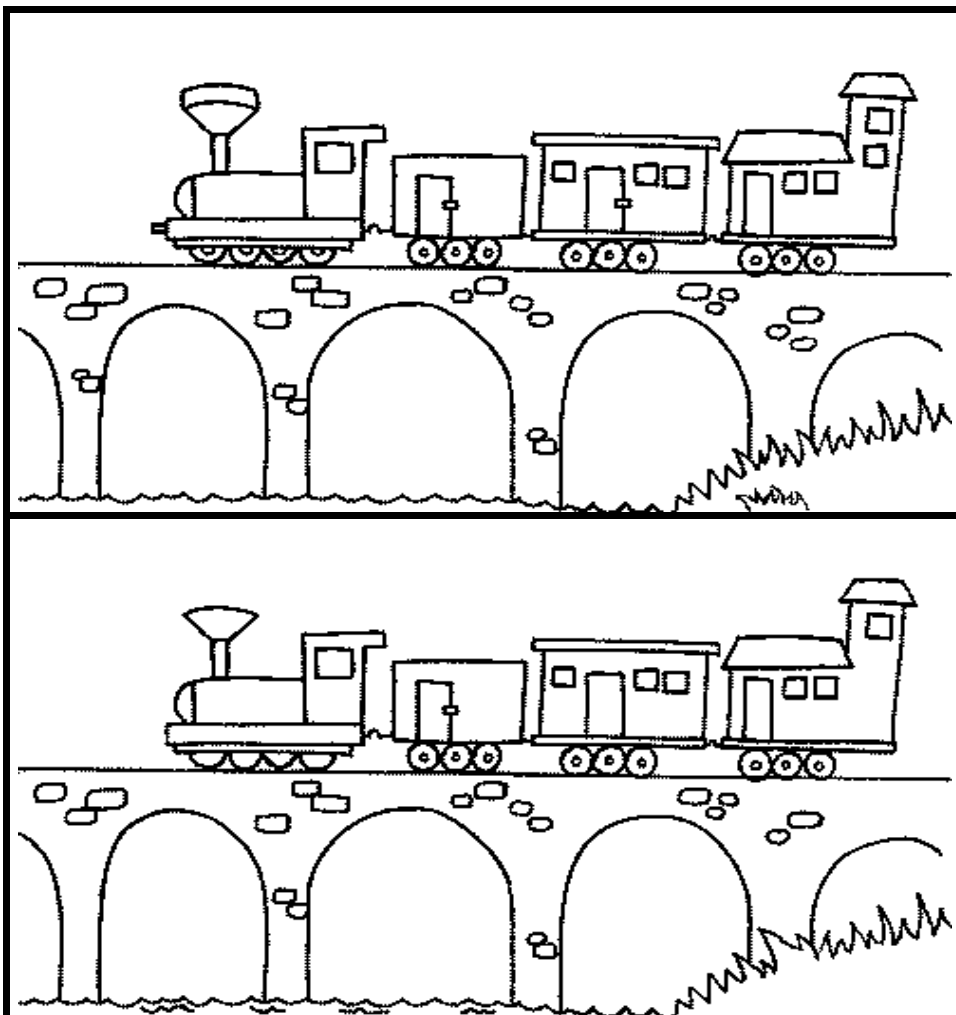
4.- Laberint:

2.- Col·loca els números que falten, fins al 9, segons convingui:

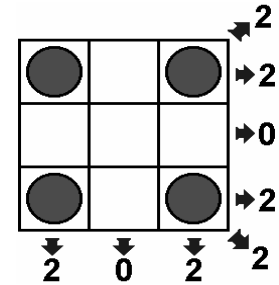
$$48 \times 1 \square \square = 7 \square \square 2$$

3.- Cerca 8 diferències:

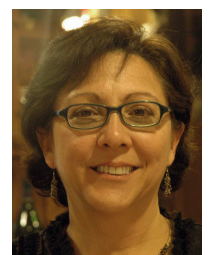
Solucions al número anterior

2.- Enigma: l'esponja
3.- Col·locar les fitxes

4.- El pirata A i el G són iguals

5.- Endevinalla: el gel

Margalida Fiol

Els 4 elements

Educació infantil (foc)

Primer cicle (terra)

Segon cicle (aigua)

Tercer cicle (aire)

Què pensau que xerrarem de sa Sa Rua? Idò no, però sí que ho farem del tema que ha estat triat enguany per fer les disfresses i per treballar durant la setmana cultural. Hem reflexionat sobre els 4 elements, foc, terra, aigua i aire, i hem pres nota de les idees que anaven sortint.

El primer punt de discussió ha estat el saber per quin havíem de començar a parlar. Tal vegada n'hi ha un que va per davant els altres.

-Començem pel foc. El primer descobriment que feren les persones va ser com fer-ne. (Sebastià)

-Començem per l'aigua. Jo som del signe d'Escorpí, que és un signe d'aigua, per jo és molt important. (Francesc)

-I per què no per la terra, sobre la que vivim... o per l'aire, que el necessitam per viure? (Sebastià)

-A tots els necessitam per viure! (Rosa)

Si no en trobam un de més important que els altres, en podríem

parlar seguint l'orde de les fotografies, o ordenant-los alfabèticament, però no...

Finalment hem decidit presentar-los sense indicar de quin element estam parlant i el nom i l'orde, si n'hi ha d'haver un, ja el decidireu vosaltres.

"Conté l'aigua i la se "beu". Té forma, perquè és sòlida. Serveix per sostenir, per aguantar. Ens permet desplaçar-nos. És necessària per a la vida de les plantes i també per viure les persones i els animals terrestres".

"Dóna vida i també en lleva. Ens encalenteix i ens il·lumina. Ens permet cuinar".

"Tots els necessitam per respirar, excepte els peixos. Conté l'aigua evaporada. Permet fer foc i tenir aigua de pluja. Els ocells s'hi desplacen. Gràcies a ell el Sol no ens socarra".

"Forma part de nosaltres. La necessitam per beure i per rentar-nos. Els peixos hi viuen".

Al definir-los ens hem adonat que tenen una forta relació entre si i que la manca de qualsevol d'ells pot suposar conseqüències fatals per a la vida, ja que es romp l'e-quilibri i es trenquen els cicles vitals. Això ha fet que ens plantejéssim què passaria si faltàs...?

... l'aigua: Moriríem deshidratats. Els peixos no podrien viure. Les plantes no creixerien i els animals no podríem menjar. S'acabaria la vida.

... l'aire: Ens ofegaríem, no podríem respirar. El foc no cremaria i el cicle de l'aigua es tallaria.

... el foc: Moriríem congelats. No creixerien les plantes. La terra seria un planeta mort.

... la terra: Ens faltaria el lloc on estar. Les plantes no es podrien aguantar ni créixer. Ens moriríem de fam.

Confirmam el que ja pensàvem i afirmam que tots ells són insubstituïbles i que no en podem prescindir de cap. Tots estan relacionats.

Quan hem començat a parlar-ne el tema ens semblava un tema tancat i avorrit, però com veieu dona molt per pensar. Provau-ho també vosaltres!

Francesc, Marc, Rosa i Sebastià
alumnes de 6è nivell

ESPORTS

(Ve de la pàg 9)

269. Joan Toni Sánchez	1:41:33
297. Juan Carlos Fernández	1:44:50
298. Joan Pascual "Cus"	1:44:59
347. Toni Adrover Adrover	1:51:50

Duatló de Son Negre (Felanitx)

03. Jeroni Pep Fullana	1:19:26
28. Jordi "Minero"	1:29:37
37. Joan Sancho	1:31:26
38. Miquel Munar	1:31:28
49. Joan Riera "Moreno"	1:33:29
50. Jaume "Rotlo"	1:33:29
63. Toni Ximelis	1:37:05
?? Esteve Sancho	1:38:-
68. Andreu Llinàs "Pera"	1:39:16
75. Joan Melis Pont "Juandel"	1:41:43
83. Mateu Oliver "Joanaiana"	1:45:51
84. Joan Pascual "Cus"	1:45:57
86. Joan Galmés "Sollo"	1:48:23

- Toni "Bareta" Abandonament per pro-blemes mecànics

Pau Quina

...i cada dia, un gra més

full informatiu 22

febrer 09

Hola!

*Aquesta setmana passada, millor dit fa exactament 10 dies, que fa sol a la fi! Això ha fet créixer les plantes i hem pogut pegar una estirada a les feines de l'hort: hem fet planters, hem fet noves sèmbrs, hem llevat herba, hem ordenat l'espai..., però avui ja torna a ploure...bé, no haurem de regar!

*I, com cada mes, aquí teniu els recomptes de recollida:

	Anterior	Actual
Oli	186 l	285,5 l (és a dir, 99,5 litres més)
Roba	126 bosses	143 bosses (17 bosses més)
Llaunes	1157 unitats	1270 unitats (113 llaunes més)

*Hem rebut més fotografies per al nostre tauler de meteorologia. Per cert, totes són de 2n A. Què passa que no us animau? O és que no en sabeu fer? Mireu quina monada que ens ha fet arribar n'Alícia! El pròxim mes n'hi haurà una altra. Si voleu que sigui la vostra...

*Vos recordam que, com ja diguérem el mes passat, les circulars generals i els fulls informatius només es donen al germà major de cada família. Així estalviarem tinta, paper i energia.

El mes de març continuarem informant.

Alumnat de 6è nivell
CP Mestre Guillem Galmés

SA DRAGONERA
5 d'abril del 2009

ELS TRECSCADORS
Societat de la Família

Guia: Felip Partida: 8 h
Durada: 5 hores Preu: 15 €

Obert el plaç d'inscripció, per anar a la Dragonera.
Les persones interessades ja poden fer l'ingrés al número de compte de: Sa Nostra 2051-0141-91-1070001854.
Sortida amb cotxes particulars.

Informació als telèfons: 971 838 069 – 655 582 595
elstrecscadors.blogspot.com

REFUGI DE SON AMER
PUIG TOMIR
18 i 19 d'abril del 2009

ELS TRECSCADORS
Societat de la Família

Guia: Encarna Preu: 23€ inclou sopar, dormir i berenar.
Sortida: Cotxes particulars Dificultat: ●●●●●
Les places estan limitades per rigorós ordre d'inscripció.
Les persones interessades ja poden fer la reserva al número de compte dels trecscadors:
Sa Nostra 2051-0141-91-1070001854
●●●●●: Només recomanable per aquelles persones entrenades i disposades a caminar molt o haver d'usar les mans per franquejar passos i obstacles considerables.

Informació als telèfons: 971 838 069 – 655 582 595
elstrecscadors.blogspot.com

SA TALAIA DE LA VICTÒRIA
22 de març del 2009

ELS TRECSCADORS
Societat de la Família

Guia: Felip Partida: 8 h
Durada: 6 hores Inscripcions: del 12 de març
Dificultat: ●●●●● Preu: 11 €

●●●●●: La distància de l'excursió augmenta; es poden caminar entre 10 i 15 km, no sempre per camí ben definit. Els desnivells poden assolir cotes altes (cims elevats, colls, rocs...). Convé estar entrenats prèviament amb excursions més fàcils.

Informació als telèfons: 971 838 069 – 655 582 595
elstrecscadors.blogspot.com

L'auca de l'enfadós 2: la derrota electoral de l'Aznar

Crom el Nòrdic

Aquest poema té com a títol complet: *L'auca de l'enfadós 2; l'hereu del caga-elàstics; la derrota electoral de l'Aznar*.

És, senzillament, una reflexió sobre l'actualitat alhora que una forma de fer passar una bona estona. No s'ha pretès fer una obra genial, només divertir una mica.

La història del poema és senzilla. Com a admirador que sóc de *l'auca de l'enfadós* (*l'auca de l'enfadós* fou un poema creat per Concepció G. Maluquer, veure Flor de Card, gener 2009), aviat me'n vaig adonar que el Franco i l'Aznar tenien coincidències com a "enfadosos". Els dos eren dèspotes "admirats pel poble" (diguem-ho així; pel seu poble), i, pels dos, els catalanistes resàvem perquè se'ns els poguéssim treure de sobre. D'haver durat per llarg, qui sap les glòries que ens haguessin fet sobre Espanya aquests dos (i ho dic seriosament).

Per tant, era evident: Franco era el caga-elàstics, i l'Aznar el seu hereu. Només era començar a pensar, i que se'm ocorregués un poema.

Finalment n'he fet un. No diré que sia tant bo com *l'Auca del caga-elàstics* original, no diré que sigui un poema genial, però crec que està bé. En tot cas, aquí queda, com a paròdia d'un dels pitjors taps a la gola que ha tingut clavats el catalanisme (i,

per què no considerar-ho així? també Espanya l'ha dut ben clavats a la gola). I Aznar va ser elegit democràticament! Però en fi, crec que ara per ara és millor distreure'ns una mica amb el poema, les preocupacions ja vénen soles. Aquí teniu *L'auca de l'enfadós 2*.

El poema

El sr. Aznar, glòria d'Espanya,
ens té penjats d'una canya,
i si la canya cau,
catalans adéu siau.

Amb el seu pla hidrològic ens seca,
l'Ebre, València i fins la Meca,
amb la tuberia i l'embassament,
i ens volen a tots rient!
La plataforma de l'Ebre es mourà
i l'Aznar, bon vent i a cagar!

I per empenyar encara més, la Lou,
que els collons ben se'ns els cou!
Els fills dels rics arribaran a ses metes,
i pels pobres, les molletes!

La religió obligatòria a les escoltes,
que aquest gol, l'Aznar, ens el cola.
Entre Rajoy, Aznar i Franco,
de respecte, ni molt ni manco.

14 de març, fotem-li canya,
que ens juguem el futur d'Espanya,

visca la Catalunya gran i lliure,
en la que tots volem viure!

A Atocha i amb Irak,
l'Aznar l'han donat pel sac,
però com a l'Aznar tot li perdonen,
aviam si pel darrera, encara ens donen!

Els del PP han quedat segons,
guanya el PSOE per collons!

L'Aznar, de la derrota, no somriu,
no ens faràs mai més el viu!
És que Espanya ja no et vol,
i els catalans marquem un gol!

Els independentistes estan en acció,
i la fotran ben grossa, déu n'hi do!
Amb Aznar fora del poder,
no deixarem res per verd.

Amb Zapatero t'adormiràs?
No li'n facis massa cas.
Té l'Espanya eterna preparada,
i ens fotra una enredada,
si no ens posem tots d'acord,
en tenir Catalunya al cor.

Amb Carod, Saura i Maragall,
quant ens queda per fer, carai!
Ara sembla que tenim una possibilitat,
de fer-li a Espanya escac i mat.

Aznar, volies Franco ressuscitat?
Doncs "ho sentim", l'has catgat!
I aquests són els quatre fàstics,
de l'hereu del caga-elàstics!

Recollida de trastos vells

Des de l'àrea de medi ambient de l'Ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar i en col·laboració amb l'empresa Econar, s'ha fet arribar un imant amb el nombre de telèfon per a la recollida gratuïta de trastos vells del municipi a totes les cases del municipi.

L'entrega d'aquest imant s'emmarca en la millora de la gestió dels residus municipals. L'objectiu de repartir aquest imant es facilitar el número de telèfon 902 03 09 79 a tots els residents del municipi perquè l'utilitzin i l'empresa encarregada els

Recollida gratuïta
de trastos vells
entre tots, ben net

902 03 09 79

Ajuntament de
Sant Llorenç des Cardassar

concedirà dia i hora per fer efectiva la recollida. Utilitzant aquest servei es pretén mantenir nets els carrers i prevenir les situacions d'abandonaments de residus als espais públics.

Apart d'aquest servei, els ciutadans residents en el municipi tenen la possibilitat de dipositar tot tipus de residus al parc verd, l'horari del qual és de dimarts a dissabte de 9 a 13 hores i de 15 a 18 hores, diumenge de 9 a 14 hores i el dilluns està tancat.

Ca s'Escaleta
Ajuntament de Sant Llorenç

Premsa Forana recupera els seus premis periodístics

Generalitat de Catalunya
**Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació**

L'Associació de Premsa Forana de Mallorca va celebrar, el passat dia 22 de novembre, la seva diada anual, queenguany va comptar amb la presència del president del Govern Balear, Francesc Antich, que volgué assistir al lliurament dels Premis Periodístics Premsa Forana, recuperats després de més d'una dècada d'absència.

Sóller va ser l'escenari escollit per la junta directiva per celebrar la trobada anual. Es dona la circumstància que l'any 1978 –ara fa trenta anys– una incipient associació de mitjans de comunicació local, encara no constituïda legalment, va celebrar a la Vall la primera de les seves diades.

L'acte central de la jornada va consistir en el lliurament dels Premis Periodístics Premsa Forana, en la seva desena edició, en les modalitats de disseny, fotografia, opinió, entrevista i reportatge.

Un jurat integrat per Neus Fernández, en representació de la Direcció General de Comunicació del Govern –patrocinadora dels premis–; Lluís Mestres, cap d'informatius de Ràdio Nacional a les Illes Balears; Mariabel Pocoví, responsable de l'Àrea de Relacions amb els Mitjans de Comunicació de la Universitat de les Illes Balears; Miquel Àngel Dora, fotògraf de natura; i Rafel Maria Creus, Subdirector de Televisió de Mallorca, havia estat l'encarregat d'escollir els treballs de major qualitat d'entre els presentats per les publicacions associades.

En l'apartat de disseny la guanyadora va ser la publicació "El Felanitxer" pel seu conjunt de portades. L'"Especial de Sant Antoni" de "Sa Plaça" i el suplement "Mercè Rodoreda. 100 anys del seu naixement" de "Campanet" meresqueren també una menció del jurat.

En fotografia, el premi fou per la imatge de la portada de "Can Picafort", feta per Fèlix Estelrich, titulada "Platja de Can Picafort". Les finalistes foren "Homenatge a Rafel Nadal" de Catalina Cortés i Marina Giménez publicada a "Cent per Cent" i la fotografia de portada de Rafel Pisà de "Coanegra".

En la modalitat d'article d'opinió el premi va recaure sobre "L'home dels caramels"

de la secció Quaderns de Fum Major, de Miquel Cardell, publicat a "Llucmajor de Pinte en Ample". "Vull un tren Payà", de Mateu Moll i Ramonell, publicat a "Bona Pau", i "Juny. Qui dies passa...", de Joan Gelabert Mas, aparegut a "Fent Carrerany", foren els finalistes.

L'entrevista guardonada fou l'elaborada per Joan Vicens, de "Veü de Sóller", en la persona d'Agustí Serra Soler. "Llum d'Oli", per la seva entrevista a Maria Ripoll Garau "Marió", feta per Margalida Barceló, i "Sa Plaça", per l'entrevista en glosa a Mateu Xurí, feta per Miquel Àngel Tortell, resultaren ser els treballs finalistes.

I, per últim l'extens treball "Les mestres de Pollença", de Maria Rosa Albis Ferragut, publicat a "Punt Informatiu Pollença", va ser considerat el millor reportatge per part del jurat i la millor obra de tot el conjunt. "Cent per cent", pel treball "Cinc anys de govern i una llarga llista de promeses incomplides", de Cati Serra i Cànida Vives, i "Dies i Coses" per "Especial Blai Bonet 1997-2007. L'espai de les llibertats difícils", coordinat per Pau Vadell, també tengueren una menció del jurat.

En el transcurs del lliurament dels premis, el president del Govern Balear, Francesc Antich, va lloar "el paper vertebrador i cohesionador" del territori de Premsa Forana, alhora que va destacar la importància que tenen els mitjans en l'àmbit municipal "per a mantenir informats els veïns de tots pobles de l'illa".

El lliurament dels premis i el posterior dinar, celebrat al Gran Hotel Sóller, foren la culminació d'una diada que començava de bon matí amb la presentació del portal MediAD, desenvolupat per la Fundació

IBIT, de contractació d'espais publicitaris. Premsa Forana ha estat convidada a integrar-se en la plataforma per fer més visibles les seves ofertes.

A continuació tengué lloc l'Assemblea Ordinària anual, en la que es va donar compte de les consecucions del darrer exercici.

La Diada també va incloure una recepció a l'Ajuntament de Sóller, en la qual el batle, Guillem Bernat, va saludar les prop de 40 publicacions assistents i va recordar la vocació periodística de la ciutat, que compta amb dos setmanaris en actiu; i una visita guiada pel centre de la vila.

Una entitat amb 44 publicacions

Després de les incorporacions de les revistes "Can Picafort", "Quart Creixent" –de Santa Maria– i "Talaia" –de Campos–, l'Associació de Premsa Forana de Mallorca compta amb 44 publicacions que sumen unes 800 edicions a l'any repartides per la major part dels municipis de l'illa.

Un dels projectes que Premsa Forana està desenvolupant és el de la digitalització de la seva magna hemeroteca. Són trenta anys de periodisme a la part forana mallorquina que, ben aviat, estarà disponible per a tot el públic a través d'internet.

Un conveni signat recentment amb la Universitat de les Illes Balears permetrà que la meitat de la premsa editada en les tres darreres dècades als pobles de Mallorca s'incorpori a la seva Biblioteca Digital Científica en format PDF i sigui possible, no només consultar-la, sinó també realitzar-hi consultes a través d'un cercador.

Joan Roig

Jaumet: Bones. No vos comença a preocupar tants d'implicats des PP? Sí, ja sé que un dia mostràreu que això anava per s'abecedari, i fins a sa *M* abans en caurien molts, però mai me podia creure que fos tan gros. Això no pareix que s'hi hagi infiltrat un *mans llargues*, sinó una trama ben organitzada. Què n'opinau, voltros?

Julià: No sé si heu vist com se toreja, des de sa cúpula, tot aquest entramat, com no podia ser d'altra manera amb aquests subjectes. Davant sa quantitat de casos que ja tenen imputats, en Rajoy i en Montoro a qui creis que donen sa culpa? Idò an es jutge Garzón i an es ministre de Justícia Sr Bermejo. Segons ells això es una cacèria. Però... animes de gerra, si no persegüeixen sa corrupció, quina és sa seva feina?

Xesc: Es que no val la pena fer un estudi ben fet per entendre que se defensen atacant es contrari. Dia 12 de febrer en Camps, president de sa Comunitat Valenciana, feia un discurs defensant ets imputat des PP, i va acabar dient: "A Espanya, qui la fa la paga", però fins ara, que jo sàpiga, només paguen es socialistes. De moment tenia raó, perquè se sap tots es que s'ompliren bé ses butxaques en temps de n'Aznar i si qualcú el volien moure sortia es Cop Blau (Cardenal), Fiscal General de s'Estat i ho aturava tot. En canvi es socialistes quan han sortit des bocí han pegat tots a sa pressó. Se veu que són bastant més innocents.

Ramon: Hem de reconèixer que són d'admirar: quan han sentit es perill prop des grossos s'han carregat es ministre, i alerta en Garzón.

Xesc: Sí, quan comandaven ells, lo primer que feren va ser fitxar un poca cosa com a Fiscal General de s'Estat, amb sa condició que només tenia una feina: defensar-los de tots es jutges i premsa que els acusaven cada vegada que s'ho mereixen. I foren moltes i molts es qui s'ho guanyaren, però ni tan sols un o una va ser jutjat.

Julià: Com se veu, això no para i en queden molts encara per sortir. Es darrer, es

cas d'en Matas i es seus cinc mil. Es d'aquí diuen que no saben res, que cobrava de Madrid. Sigui d'una manera o de s'altra és molt greu perquè li paguen p'es serveis prestats, i no an es poble, sinó an el PP.

Ramon: No sabeu, a part de deteriorar el PSOE, quin és es principal motiu d'aquesta cacèria? Idò a una setmana de ses eleccions basques i gallegues i untats fins an ets ulls que estan, durant tota sa setmana no s'ha parlat pus des seus corruptes, només s'ha parlat de caçar i d'en Bermejo i en Garzón. Objectiu complit.

Jaumet: Jo també volia comentar sa venda d'Endesa an ets italians, perquè segons quina casta de públic tenen quan fan discursos fins i tot s'atreveixen a donar sa culpa an es govern d'ara, quan foren ells els qui vengueren totes quantes empreses tenia s'Estat. I encara presumeixen d'haver deixat caixa!

Ramon: A mi em xoquen molt quan parlen de s'herència que deixaren. Si a un li han deixat patrimoni i el ven, lo normal es fer caixa, però com que saben que molta gent ni ho sap ni ho vol sebre, ells se n'aprofiten. I és que molts de pics no sabem perquè, però som d'aquell partit i prou. Perdona Julià, t'he passat davant.

Julià: No és només haver de ballar sa música que mos tocan ets italians, sinó sa quantitat de poder que se perdrà per Sud Amèrica. I tot per poder presumir de tenir sa caixa plena.

Jaumet: Com quasi sempre, mos falta temps i paper per poder allargar sa tertúlia. A sa darrera no sé qui duia trull amb sa gran missa celebrada per devers Madrid; un altre volia parlar de sa ficada de pota de sa directiva del Carde; s'altre volia fer un repàs a ses coses que ha vist i no li han agradat, fent voltes p'es nostro estimat poble. Com vos dic, sa propera serà. Ara es final com a totes, quatre acudits, sa conta-rella d'en Mariano i a veure es futbol.

Ramon: Març ventós i abril plujós fan

s'any ric i abundós. Què tal? Vol dir quant em pagues. El Rey no va haver de mester criat quan li caigué un caliu dins ses sabates. Sa química mental mos mostra sa incompatibilitat des pensament amor-odi, harmonia-discòrdia, benevolença-malevolença. Per tant, si obligau sa ment a eliminar lo negatiu, es vostros pensaments seran de pau i harmonia.

Xesc: Cap sense cervell, no ha de mester capell. Tantes vegades va sa gerra an es pou que es darrer pic hi queda. Tant estrenyen sa garba, que se romp es vencís. Es qui alça sa bandera de s'injustícia defensant uns anònims, ha de tenir sa voluntat de ferro, es valor i s'audàcia per desafiar ses andanades des poderosos, fent-se impermeable a sa maledicència i a sa calúnnia fins i tot des seus defensats.

Julià: Val més donar-se un gust que totes ses taronges de Sóller. Qui té fam ses pedres li pareixen pa. Treballs amb pa, es dies són bons de passar. Sa grandesa política i sa grandesa literària d'un país no van quasi mai de sa mà. Quan un cau s'altre s'aixeca, com per consolar s'orgull nacional.

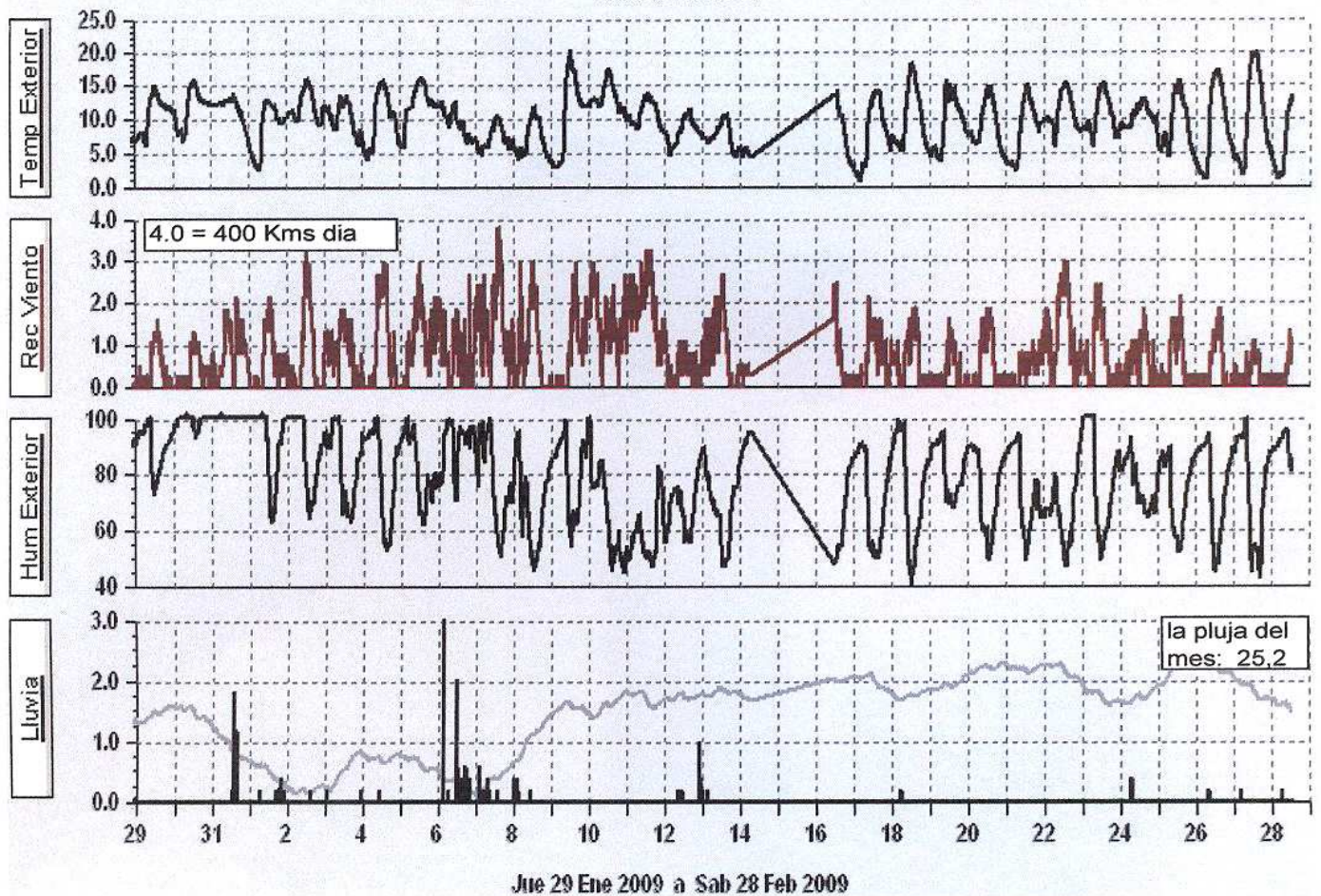
Tomé: En bon temps tothom és bon mariner. Via fa qui no s'atura. Mira endavant i no cauràs enrera.

Mariano: Això eren dos amics, un fadrí i s'altre casat. Quan se jubilaren, es fadrí va posar una granja de porcs i es casat se va comprar un tractor. Cada dia, quan sortia amb so tractor, passava per sa granja i s'aturava a berenar amb so seu amic. Un dia arriba i troba tancat, crida una estona, toca i res, però quan ja se'n volia anar, surt es seu amic només en calçons curts i camiseteta i amb una bona suada. Es d'es tractor l'escomet d'aquesta manera: Què punyetes feies, vestit així, amb aquesta suada i no contestaves, amb so puta fred que fa? Jo t'ho diré: ara tenc unes quantes truges que van i m'entretenia amb una. I va bé això? li demanà s'altre. Entra i prova-ho. Entren i li mostra ses truges que anaven. No, jo ho provaré, perquè tenc sa dona que fa trenta anys que me posa excuses, ho provaré. Bé mentrestant jo aniré fent foc i preparant es berenar. I pren cap a sa cuina i s'altre cap a sa trugera. Fa foc, prepara es berenar i quan ja començava a estar preocupat pes seu amic, ell compareix brut, esgarrinxat i amb tota sa roba rompuda. Que no t'ha anat bé? S'acte sí, perfecte, però he estat incapaç de posar sa truja d'esquena.

ceré: 11	variable: 10	cobert: 7	tempestes: 1	granis: 1	boira: 0	geladas: 3	pluja acumulada l/m2 : 127,9
DIRECCIÓ DOMINANT DEL VENT: llabeig	TEMPER. MÀXIMA 20,7 °C	TEMPER. MITJA 9,3	TEMPER. MÍNIMA 0,8°C	RECORREGUT DEL VENT EN UN MES 3.091 Kms.	VEL. MÁX DEL VENT, A S. LLORENC 41,8 Km.	VEL. MÁX DEL VENT A S. FONTPELLA 73 k/h.	pols d'Àfrica aquest mes no na feta

Intervalo Mensual

Comentari

Poca cosa podem comentar si no és l'estabilització de la persistent pluja dels darrers mesos. Ara, la pagesia ha pogut treure les arades i fer quatre solcs, que ja passava d'hora. El torrent de sa Blanquera s'ha anat eixugant així com mancava el febrer, i ja veurem l'any que ve.

Les possibilitats de veure neu en el terme estan gairebé esgotades per aquest hivern, però no es pot assegurar res, perquè un servidor n'ha vista un dia 5 de març.

Dia 14 i dia 15, per una mancança d'energia elèctrica, quedarem sense dades meteorològiques, ja que el guàrdia estava absent. Coses que passen.

Xesc

Més que una llebre

Guillem Pont

Potser l'expressió "corre més que una llebre" dels nostres padrins¹ era indicativa d'una cosa molt ràpida, rapidíssima, la més ràpida del que habitualment acostumaven a veure en moviment, potser solament superada per l'extraordinària i esporàdica de "fa més via que la flor d'un llamp", que ja devia ser el més de tot de tot el que hom podria imaginar.

Sens dubte una de les coses més espectaculars que hem tingut la sort de viure els de la nostra generació -nascuts a la dècada dels cinquanta i potser seixanta- ha estat l'espectacular acceleració dels canvis tecnològics: de la música en vinil al mp3, del telèfon a través de centraleta al mòbil, de les rondalles al carrer a la televisió...

De fet, no fa gaire anys, en una tertúlia del Molí d'en Bou, van fer una mini enquesta entre els assistents (una vintena de persones) i n'hi havia un bon grapat que encara mostraven recel en la utilització del telèfon mòbil i ben pocs que disposaven d'una con-

nexió a internet. D'aquella taulada, segur que tots ja disposen d'un mòbil (o més) i a ca seva, algú ja es connecta gairebé cada dia a internet.

L'altre dia, en una presentació del que anomenen "Web 2.0" em van mostrar unes dades que em van resultar espectaculars i que voldria compartir. No tenen pèrdua i indi-

quen el grau d'acceleració i de transformació social que representen o poden representar les noves tecnologies; així:

a.- Per arribar a una audiència de 50 milions de persones la ràdio va haver de mester 38 anys, la televisió 13... Internet hi arribà solament amb 4, el Pod en 3 i facebook en 2. Cinquanta milions de persones en dos anys! (D'aquests quants deuen ser lectors de Flor de Card?)

b.- Una altra dada ben curiosa: una de cada vuit parelles nordamericanes s'havia conegut a través d'internet... Dades de 2005. Imagine'm per un moment el que representa quant a total absència de fronteres, sintonia ideològica, necessitat emocional... una nova situació Coneixeu algú que hagi començat una relació sentimental a través d'internet?

c.- L'any 2005 es comptabilitzaven 133 milions de blogs, persones que tenen alguna

(Continua a la pàg. 21)

Tomeu Català
Director Projecte Home

SA NOSTRA ACTITUD *participa*

i decideix el destí
dels beneficis que generes

www.actitudsanostra.com

 Obra Social
SA NOSTRA Caixa de Balears